

ХРИСТИЯНКА

списание за
християнското
семејство

16866/

Год. IV — Кн. 8 и 9.

Януарий и Февруарий

1826

ХРИСТИЯНКА

СПИСАНИЕ ЗА ХРИСТИЯНСКОТО СЕМЕЙСТВО.

Християнка за год. V.

Още една книжка следъ тая ще излъзе, и IV годишнина на „Християнка“ се завършва. Съ следващата следъ тази книжка „Християнка“ ще започне своята V-та юбилейна годишнина.

Трудно дѣло е въобще издателството у насъ, а още по-трудно е издаването на едно списание. Въ една малка страна като България съ ограничено число малобройни абонати, мнозина отъ които, кой знае защо, често пѣти получаватъ списанието, обаче гледатъ да не платятъ, всѣка минута те очаква изненада: не да ти бжде възнаграденъ труда, а да не можешъ да свържешъ краищата на прихода и разхода на списанието и да останешъ задълженъ къмъ печатари и хартиопродавци. Ето защо, едно списание у насъ да успѣе да искара една година е голѣмъ успѣхъ, а да искара IV години, това е истински подвигъ. Особено това ще кажемъ за едно духовно свободно списание, каквото е „Християнка“. По задължение отъ „началството“ не се получава, нито разпространява, абонамента му по ведомостъ не се удържа, за материални интереси, които единствено силно днесъ влекатъ обществото, не разправя. Напротивъ, съвсѣмъ свободно то си пробива пѣтъ между правослазното общество и носи свѣтлина по чисто духовни въпроси. При това положение да си извоюва то едно по-трайно съществуване е мно о трудно. И благодарение на многото жертви отъ страна на Братството, благодарение на полагане голѣми усилия отъ самитѣ сестри на Братството — лично да записватъ абонати и прибиратъ абонамента, то до сега успѣваше.

Колко пѣти на редакцията и на Братството се искаше сп. „Християнка“ да бжде още повече подобро, да се уголѣми по обемъ и пр. Но що да се прави, когато самиятъ абонаментъ — 40 лв., е твърде малъкъ, при това още и несигуренъ. Макаръ малъкъ, ако редакцията го получаваше въ началото на годишнината, или поне най-късно до края на м. май, тя щѣше да знае съ какви сигурни средства разполага, щѣше да бжде улеснена материално и по-свободно и безъ страхъ щѣше да работи. Но абонатитѣ и това улеснение, и тая подкрепа не даватъ, съкашъ тѣ се боятъ, че до края на годишнината списанието нѣма да излъзе, поради което не предплащатъ абонамента си. Но този страхъ е съвършено безосновенъ за „Християнка“. На всѣка цѣна тя ще продължава да излиза, въпреки каквито и да било спѣнки. Ето защо, ние молимъ абонатитѣ на „Християнка“ да дадатъ поне тая подкрепа на списанието: да внесатъ абонамента си за V год. най-късно до края на м. Май т. г.

За по-широкото разпространение на *Християнка* ние молим да се потрудят и самите абонати. И наистина, какъв грамаден успех би имало, ако всякой от абонатите през V годишнина, се потруди да запише поне по един нов, освен себе си, абонат. А кой ще твърди, че това трудно може да стане. Всеки има възможност не само един абонат, но и повече да запише между своите роднини и познати, стига да пожелае! И ние се надяваме, че досегашните абонати на *християнка* ще положат усилия да ни изненадат и ни докажат своята ревност и любов към дѣлото, на което „*Християнка*“ служи.

През V юбилейна годишнина *Християнка* ще излиза при същата си програма, като се постарее да засили своите илюстрации и да подобри още повече съдържанието. Цената си остава същата — 40 лв. годишно (от април т. г. до април идната година) за 10 книжки на обикновена хартия и 60 лв. на хубава бѣла хартия. През течение на годишнината ще се дадат портретите на всички сътрудници и настоятели на *Християнка* съ кратки биографически сведения.

Който предплати абонамента си за V год. до края на м. Април т. г., ще получи като премия едно псалтирче на български, издание на Св. Синод — цена 10 лв.

Който внесе абонамента си след 30 април до края на май, ще получи заедно с 7-ма кн. премия един степен краиво изработен календар „*Християнка*“ за 1928 г.

Който запише пет нови абонати и внесе напълно абонамента им до края м. май, ще получи премия хубавата синодална най-нова книга — *Душата съществува* — 20 лв. и едно псалтирче на български — 10 лв.

Който запише 10 абонати и внесе напълно абонамента им до края на м. април т. г., ще получи премия следните синодални най-нови хубави книги: *Душата съществува* — 20 лв.; *Върата въ Бога* — 6 лв.; *Въручението на Дъновъ и дъновистите предъ сѣда на св. Слово Божие* — 10 лв.; *Християнство и култура* — 5 лв.; *Истината по младежкото християнско движение* — 15 лв. *Безвърие и религия* — 5 лв. Или пъкъ един томъ *Жития на Светите* за м. януарий или февруарий.

Който запише 15 абонати и внесе абонамента им до края на м. април ще получи премия по изборъ: синодалната библия или Библия въ картини.

Въ „християнка“, отдѣлъ поща, ще бждат помѣстени имената на ония, които предплатят и добиятъ право на премия, както и изпратената им премия.

Съ тия нѣколко думи ние

ОТКРИВАМЕ

подписка за записване абонати за V юбилейна година на „*Християнка*“.

Нека всички се потрудимъ: ние съ подобрене на списанието, вие, драги читатели, съ разпространението му!

Прощаване, изповѣдъ, причастие.

Умиратъ, изчезватъ добритѣ обичаи. Рѣдко, твърде рѣдко сега се изпълнява обрядътъ на прощаването.

Преди 10—20 год. той се изпълняваше. Азъ помня какъ заклетии врагове се клянѣха единъ на други до земята и тѣхната злоба се топѣше въ време на това взаимно прощаване.

Сега тоя обрядъ се изпълнява само въ нѣкои мѣста.

А колко той е добъръ и полезенъ! Добъръ е той, защото заставя хората да се позамислятъ надъ думитѣ Христови: „ако не прощавате на хората прегрѣшенията имъ, и Богъ нѣма да прости и на васъ“.

Добъръ е поради това, че макаръ даже нѣкои да го изпълняватъ за форма, въ края на краищата привежда хората и къмъ искрена прошка безъ лукавство.

Но главно поради което обрядътъ е полезенъ е туй, че той облегчава примиряването на такива хора, на които враждата отдавна е умрѣзнала, ала се срамуватъ и се боятъ да се смирятъ предъ своя неприятель, не се решаватъ отъ хората, отъ присмѣхитѣ имъ

да кажатъ: прости ме заради Христа.

Тукъ въ деня на прошката тѣ, везъ да обръщатъ внимание на чуждото око, могатъ да сложатъ край на кавгата, като по добра съвестъ кажатъ: „Заради тоя день прости“.

„Искамъ съ чиста съвестъ, безъ лъжа да чета Господнята молитва. Да не лъжа, когато казвамъ: „и прости нашитѣ грѣхове, които и ние прощаваме на нашитѣ длъжници“.

Азъ искамъ въ светитѣ дни на поста безстрашно да нося къмъ Бога моята молитва, а сега ме спиратъ Неговитѣ думи, които забраняватъ да принасямъ даръ на олтаря преди да се помиря съ брата си. „Прости“! И другиятъ, който сжщо, може би, отдавна желае да тури край на враждата, самъ ще поиска прошка.

Да, добъръ е обичаятъ. Не трѣбва да се забравя. А който го е забравилъ, нека отново почне да го изпълнява.

Изповѣдъ.

Отъ детинство азъ съмъ забележалъ едно нѣщо. Хората, особено децата, пазятъ дреха-

та си, докато тя е чиста. Много се страхуват от първото петно и съ още по-голяма мъжа виждат второто.

Но после десетото тѣ стават равнодушни.

Все едно. По нататък вече и не броят петната: 20, 30, 100 — нѣма разлика.

Сжщото е и въ живота на душата. Хората, които твърде много сж изцапали своитѣ кристални дрехи, твърде много сж изцапали своята душа, въ края на краищата казватъ:

„По-черъ нѣма да стана. Все равно“.

Отъ това именно страшно състояние ни спасява изповѣдта.

Господъ ни увѣрява, че покаянieto унищожава миналото, възвръща на душата нейната чистота.

И за тоя актъ на очистиане душата Той съобщава на човѣка чрезъ устата на свещеника.

Извънредно важенъ моментъ.

Света наредба.

Знае се, че когато човѣкъ излиза отъ банята, нѣма да поиска да влезе въ калъта. Ще скжпи за своята чистота.

И тукъ, следъ изповѣдь — която е очистиане, душевно омиване по-леко става на човѣка. Онова, което е измжчвало душата, като калъ, като проказна краста, то вече минава.

Отново може да се започне чистъ животъ, отново има какво да се пази отъ петна. ...Отново бѣла дрѣха кръщална.

Обаче, за да бжде самото покаяние нова водна баня, достатъчно ли е само човѣкъ да се изповѣдва, да си каже грѣховетѣ?

Разбира се, че не... Богъ не може да очисти душата съ външна сила.

Той я омива съ нашитѣ сълзи.

Той може да ни даде знакъ, че ние сме очистени, да изпрати въ душата ни свето осещание на обновлението, но само въ отговоръ на вътрешната промѣна въ душата.

Разкрий предъ своята съвестъ ранитѣ на своята болна съвестъ.

Страни се отъ петната върху дрехата на своята душа.

Кажи си: ако Богъ снови дрехата на моята душа, ще се старая съ всички сили да я пазя отъ нови петна.

Ето тогава Господъ ще очисти душата.

Той, обаче, нѣма да изпрати изцѣрение на ония, които говорятъ или мислятъ така:

„Ще сваля предъ свещеника грѣховетѣ си, следъ това отново ще почна“.

Това не сж хора, които се каятъ, а хора, които кощунствуватъ.

И, разбира се, тѣхната изповѣдь е само новъ грѣхъ.

Св. Причащение.

Забележителна чудна представа се има у насъ за деня на причащението.

Този празникъ е светъ день, радостенъ.

Въ този день се слага празнична трапеза.

Всичко това е добро, вѣрно. Добре е гдето и трапезата е весела и изобилна. Не трѣбва да постимъ въ деня, когато Женихътъ е съ насъ, когато Господъ е подъ покрива на нашата душа.

Постътъ е несъвмѣстимъ съ празника.

Но ето друга страна на работата.

На деня на причащението се гледа като на край на подвига.

Свършено е вече. Днесъ може и въ църква да не се отива.

А утре можемъ вече и да се облажимъ. Въ театъръ да отидемъ, гуляя да правимъ.

Отървахме се!

Дива, не християнска, страшна представа.

Да речемъ, че постътъ се е свършилъ, но това значи, че се е свършило *приготвлението* къмъ християнския подвигъ.

Значи, че отъ тоя день се започва самия християнски животъ.

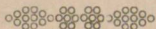
Дѣлото Божие, дѣлото Христово започва.

А у насъ всѣко Божие дѣло въ минутата на причащението се свършва.

Ако е тъй, приели ли сме ние Христа?

Да речемъ, че днесъ ние искрено и съ благоговѣние сме приели св. Тайни. Но какъ тъй скоро Христосъ е напусналъ нашия покривъ, та ние още отъ тая вечеръ започваме стария си грѣшенъ животъ. Причащението дава оправдание, ако то е *начало на новия животъ*...

Ако ли пъкъ неговото действие за насъ се е продължавало само два часа, ние за сждъ на себе си сме приели св. кръвъ и светото тѣло.

Л. Бобевски.

Ездра.

Свещениче велики—организаторъ пръвъ,
Юдея вѣчно съ тебе въ свѣта ще се гордѣе,
Че твоята воля силна безъ битки и безъ кръвъ,
Сполучи твърдъ да стори прахътъ, що се пилее.

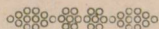
Ти бѣше този, който народа си скжпъ, милъ
Събра —всжде разхвърленъ подъ робство и теглило
И строши му ярема, подъ който бѣ унилъ
И пжтя му показа къмъ яркото свѣтило.

Не ти ли, славни Ездра, безъ гордостъ, страхъ и срамъ,
Народа съ честъ извади отъ ямата дълбока,
Очитѣ му отвори, да види своя храмъ,
Заритъ отъ вѣковетѣ срѣдъ бигката жестока?

Отъ нищо ти създаде блѣстящъ, незблимъ тронъ
И съ тоя жестъ чело си покри ти съ вѣчни лаври,
Защото съ мощъ възслави на мждри Соломонъ
Светинята, съ която врагътъ се дивъ погаври!

И Божията воля единичкъ ти разбра,
Запали срѣдъ народа искригъ замъглени,
Скрижали и съсжди свещени ти събра,
Що бѣха безогледно широко разпилѣни,

Юдеитъ ще пѣтеъ тебъ вѣчно свѣтълъ химнъ,
Че възроди наново градътъ на Соломона,
Духъ носѣше въ гърди си блѣстящъ и несломимъ,
Защото ти звезда си и днесъ на небосклона!

Маринъ Христовъ.

Домъ Божи.

I. Възвръщане.

Като бѣли пеперуди
днеска младитѣ души
отъ сънь тежъкъ се пробуждатъ;
свѣтълъ ручей що руши

тъмно, страшно „вчера“ тѣ сж
и животъ ни носятъ новъ,
въ който като огънь блѣсва
всепрощене и любовь.

Млади и съсъ сили прѣсни
тебъ възвръщатъ се къмъ Тебъ.
Утешителю небесни,
посрѣщни ги съ соль и хлѣбъ!

II. Желание.

Лежа посрѣдъ върби зелени и трѣви,
надъ менъ е ясно слънце и горещина,
подъ сивитѣ скали реката си върви
лениво и бръмчатъ пчелитѣ надъ менъ, въ страна.

и влюбенъ въ Твоята скжпа рожбица свѣта
си шепна: Отче, Отче мой, да ъжда звукъ,
та въ топли, слънчеви вълни да полетя.
Да бѣда златната прашинка, що ей тукъ

надъ менъ е омагьосана и се върти
въвъ огненитѣ, златни, слънчеви лжчи.
Да бжда малъкъ и нищоженъ по срѣди
нищожнитѣ, съ изгаснали отъ скръбъ очи.

Да съмъ зелена вѣйка и да пазя азъ
отъ многото отровни, страшни, зли оси
нищожнитѣ и малки братя, що безъ гласъ
и ропотъ сж понесли кръстъ на рамо си.

III. Домъ Божи.

Въ полумрака и предъ старитѣ икони
съсъ блѣщукащитѣ малки, черни кандилца
поотдѣхна си душата и отрони
тя горещо своята молитва, та слънца

нови освѣтиха пжтя къмъ небето.
И напуснали душитѣ стрѣменъ, тъменъ пжтъ,
що на страшни бездни е надвесенъ, ето,
водени отъ огнения стълпъ, нагоръ летатъ

къмъ небеснитѣ, дълбоки кладенчета,
да се кжпятъ въ свѣтлитѣ и бистри имъ води,
да целунатъ въвъ небеснитѣ полета
сини рози, цѣфнали по Божийтѣ следи.

Илия Колчаковъ.

Кога ще дойде Христосъ?

Апостолътъ ни казва: „този Иисусъ, когото виждате да се възнася въ небесата, пакъ ще дойде и то съ слава, за да сѣди живитѣ и мъртвитѣ“. Отъ онова време до днесъ се изминаха 2000 години, а Той все още не идва. Кой християнинъ вѣрващъ въ второто идване на Христа, не си е задавалъ този въпросъ? При все това, здравиятъ разумъ подсказва, и ние трѣбва да вѣрваме, че Иисусъ пакъ ще дойде и ние трѣбва да Го очакваме. Па и тъй се молимъ: „да дойде царството Ти!“ Но кога, кога ще дойде Той, кога ще настѣпи Неговото царство? Ще дойде ли? Ще настѣпи ли?....

Бавно, но сигурно ще дойде. Бавно, защото Той полека пристѣпва. Той избира мѣстото, дето ще постави Своята света нога, защото не ще да стѣпи тамъ, дето има кръвъ. Той избира тѣсния пѣтъ на земята, защото Той не може да се шири въ широкитѣ друмища на грѣха, на престѣпленията, на кръвѣта. Той се провира между разбойнитѣ, бутанѣ и тласканѣ отъ тѣхъ, но все върви, защото трѣбва да си пробие пѣтъ все напредъ и напредъ. И, ето Той

дохожда между насъ, като гостъ напимѣръ, и ни пита за пѣтъ! „Покажете Ми пѣтъ безъ кръвъ, безъ грѣхъ, безъ разбойници!“

Какъвъ отговоръ бихме имали да Му дадемъ? Не бихме намѣрили пѣтъ, достоенъ за Неговата стѣпка? Ако би извърѣла всичката изсѣхнала кръвъ изъ земята, земята би представлявала океанъ отъ кръвъ. Ако би избухналъ пламъкъ изъ всѣко мѣсто, посѣто съ грѣхъ, земята би се преобрѣнала въ огненъ пѣкалъ. Ако възкрѣснѣха всички мъртви разбойници и се наредѣха редомъ съ живитѣ разбойници земята би била непроходима гора отъ човѣшки тѣла.

Не бихме могли да Му кажемъ: „иди, Господи, презъ градоветѣ, защото градове, това значи сбирѣ и близина огъ грѣхове.

Не бихме могли да Му кажемъ: „иди, Господи, въ селата“, защото нѣма села, които да не приличатъ на гадателски страни — подслонѣ на зли духове.

Не бихме могли да Му кажемъ: „иди, Господи, презъ горитѣ и планинитѣ“, защото гората е старѣ съюзникъ и укривателъ на разбойника.

— „иди, Господи, презъ морето“, О! и това не можемъ Му каза, защото морето е гробница на пиратство и на войни.

„иди, Господи, въ въздуха“, но и въ въздуха човѣкътъ е вършилъ престѣпления спрямо своя братъ.

Ние, простосмъртнитѣ, крачимъ безъ страхъ и Богъ, обзоръ, газимъ и тъпкаме, както хиената така и агнето. И кой отъ насъ би се осмѣлилъ да предложи на Христа: „иди, Сине Божий, по стѣпките, по които ние вървимъ“? Никой. Едно само бихме могли да Му кажемъ:

— Не идвай, Господи, до като не се сгради „пжтъ за Тебе!“

Ние, проститѣ смъртни, можемъ да пренощуваме въ всѣка кѣща. Но кой отъ насъ би се осмѣлилъ да даде отговоръ Христу, ако го запита: „де е кѣщата, въ която бихъ могълъ да отседна?“

Азъ, ти, той бихме Му дали три разни отговори.

Азъ бихъ Му рекълъ: „Ти си царъ, Господи, иди въ царскитѣ палати!“ Но азъ бихъ се излъгалъ. Нима царскитѣ палати, не сж били свѣрталища на бѣсове? Нима, при Ирода, при Нерона, при Ивана Грозни ще гостува Христосъ!

Ти би Му казалъ: „Иди въ храма, Господи, Ти си първосвещеникъ!“ Но и ти се би излъгалъ. Какъ би могълъ да пренощува Христосъ въ храма, обиколень съ мъртви кости и често пжти оскверняванъ съ нашитѣ нечисти молитви и глупави желанія?“

Той би Му казалъ: „Ти си, Господи, приятель на сиромаситѣ, иди при рибаритѣ въ кѣщата на Петра и Андрея“. Но кой ще гарантира, че вмѣсто риба, нѣма да Му поднесатъ змия? Или, може би, той ще Му каже: „иди Господи, въ кѣщата на богатитѣ Закхей и Никодима“. Но кой знае, да ли въ кѣщитѣ, претрупани съ сѣжпи мобили и грѣхове, ще се намѣри въздухъ за Христа? Кой знае да ли по домоветѣ, пълни

съ сладкиши, ще се намѣри троха хлѣбъ за Христа?

Но и азъ и ти и той, ако се огледаме по-внимателно около насъ и въ насъ, единъ единственъ отговоръ бихме могли да дадемъ на Христа: „иди си, Господи отъ насъ, защото още не е изграденъ между насъ домъ достоеенъ за тебел!“

Не бихме се ни най-малко мъчили и съ отговора на Христовото питане: „Въ кое време да ви дойда?“, защото кое време е било на земята безъ кръвъ, безъ грѣхъ, безъ разбойници? — И самото време, когато Иисусъ се яви на земята, не е било Христово време, но време на злочинства и на Голгота. Едно само бихме могли да отговоримъ на Христа: „Не идвай, Господи, защото не е още времето на Твоето идване“.

И така, ако би се оповестило идването Христово, ние не бихме знаели кой пжтъ да Му покажемъ, нито домъ за престояване да Му дадемъ, нито време бихме Му означили. Ние бихме се забъркали и засрамили, както се забъркватъ и засрамватъ жителитѣ на една малка паланка, ако имъ се оповестѣше за внезапното идване на царя. Докато нехайнитѣ самодоволни паланчени хвалятъ и въздигатъ своето малко градче, внезапното идване на владетеля ги смущава и едвамъ тогава тѣ си отварятъ очитѣ и виждатъ онова, което до този часъ не сж виждали. Едвамъ тогава тѣ виждатъ своитѣ неуредени кѣщи, кални и нечисти улици, мръсни дворища, боконоги деца и всичко онова, което прави и показва нищожеството на едно мѣсто. Въ такова състояние тѣ голѣмо удоволствие биха изпитали, ако идването на владетеля би се нѣкъкъ отложило. Сжщиятъ случай може да бжде съ Христа и насъ. Залисани и заблудени въ нашето нищожество, въ нашия грубъ и „свещень“ егоизъмъ, ние мислимъ, че сме готови на всѣка минута да посрещнемъ, не само царя, но и Христа.

Но, да речемъ, че се даде знакъ за идването на Христа, и ние бихме се досетили да Му подхвърлимъ цвѣтя и да Му постелимъ килими. Но напразно: това е правено и въ Ерусалимъ при влизането Му въ този градъ. Днесъ следъ 20 вѣка отъ тогава, нима не бихме могли да излѣземъ насреща Му съ чисти сърдца и съ възвишенъ Духъ и добри дѣла, като зрѣли хора?

Трѣбвало би да Го поздравимъ при посрещането Му съ едно единствено изявление, което би Му причинило радостъ: „Господи, у насъ нѣма нѣвинно пролята кръвъ, нѣма грѣхъ, нѣма разбойници!“. Но това не бихме могли да сторимъ и да не лъжемъ, а кой би дрѣзналъ да лъже предъ Онзи, Който не само знае, но и вижда истината?

Да ли да Му издигнемъ триумфални порти? Каква мизерна мисълъ е това въ връзка съ Христа! Триумфални порти сж правятъ за онѣзи, които могатъ да се провратъ подъ тяхъ. Нима Христосъ не е по-високъ отъ най-високитѣ триумфални порти? Носителитѣ на земната слава търсятъ триумфални порти, а Христосъ е носителъ на небесната слава. Небесниятъ сводъ е Неговата достойна триумфална порта.

И ние бихме се обърнали на дѣсно и лѣво, търсейки домъ, дето бихме могли да въведемъ Христа. Домътъ трѣбва да е окрасенъ съ чисти сърдца и възвишенъ духъ и добри дѣла. Къде да се намѣри такъвъ домъ? Има домове, пълни съ шарени мобили и съ шарени сърдца и шарени духове и жалостни дѣла, но де да се намѣри домъ, пълненъ съ онова, което Христосъ обича?

Е, тогава: кой да излѣзе и застане предъ лицето Христово? Предъ земнитѣ царе и князе напредъ излизатъ богаташитѣ, бойницитѣ и духовницитѣ. И даже се препиратъ, кой ще стои близо до тѣхни величества. Но предъ Христа

никой отъ тѣхъ не би изтърчалъ. Напротивъ, тѣ биха потърсили мѣсто колкото се може по-назадъ и по-скритъ отъ погледа Неговъ. Защото, кой може да издържи погледъ, подобенъ на молния отъ черенъ облакъ?

И после: кой ще протегне ръката си и ще се ръкува съ Христа? Чия ръка е толкова чиста, за да се осмѣли да хване ръката на Сина Божий? Чия ръка е толкова снажна, за да се долови до Христа и цѣлото му тѣло да не се разтресе, като кога се хваща до галваническа струя? Да избутаме напредъ децата? Но това не би било достойно. Преди 2000 год. Христосъ е намислялъ радостъ само въ децата. Днесъ Той иска да види зрѣли хора, на които би се радвалъ като на деца.

Но до кога ще държимъ Христа далеко отъ насъ въ изгнание? Нали тази земя е повече Негова къща, отколкото наша? Не е ли Той Богъ — Господаръ на свѣта? Не сме ли ние много дрѣзки, като се държимъ като господари въ чужда къща, изъ която сме изгонили домакина и неговата най-мила челядь. А Христосъ не е ли най-милиятъ и най-сродниятъ на Бога Отца?

Кой е Христосъ? Кой е Този, за Когото ние трѣбва да държиме смѣтка следъ 20 вѣка?

Иисусъ — това е основното добро, въ което хората живѣятъ, безъ това добро свѣтътъ би се наново повърналъ въ първобитния хаосъ. Когато свѣтътъ се застрашаваше да погине като Содомъ и Гоморъ подъ тежестъта на грѣха, появи се Богочовѣкътъ, пратенъ на земята, отъ хората обаче непризнатъ, отъ властѣта разпнатъ. Дошълъ между своитѣ, но своитѣ Го отригнаха и презрѣха.

Христосъ! това име е синтеза на всички най-висши идеали на свѣта. Свобода, разумъ, любовъ, работа — всичко това се намира въ едно име

— Христосъ. Това име е символъ и покровителъ на всѣка възвишена мисль, всѣко благотворно осещание, на всѣко начинание, което служи за общо добро. Свобода ще царува между хората и любовъ ще завладѣе надъ хората. Робскитѣ души ще се сломятъ и свобода ще влѣзе въ нихъ. Доше време, когато за прокаженъ ще се счита онзи, който не върва въ Бога.

Тежъкъ е пѣтътъ Христовъ и затова полека и бавно крачи Той. Презъ пѣтеки отъ кръвъ, презъ мракъ и грѣхъ, и презъ трѣни отъ разбойници, Той си пробива пѣтъ. Тѣсенъ е Неговия пѣтъ. Много грѣшници Той среща и отъ двѣтъ страни на Своя пѣтъ, които трѣбва да влачи съ себе си и затова трѣбва бавно да върви. Той бавно върви, защото Неговиятъ идеалъ е далеченъ. Идеалътъ Неговъ е крайниятъ идеалъ на историята. Христосъ не е проповѣдвалъ идеалъ, който може да се постигне въ 24 часа. Неговиятъ идеалъ захваща всичкитѣ вѣкове на човѣчеството. Единъ човѣкъ може за себе си лично да достигне Христовия идеалъ. Христовиятъ идеалъ сж достигнали Христовитѣ апостоли и мѣченици, които сж поставили своя животъ въ служба на Бога. Но колко сж тѣ? 100 — 200 — 1000 — тѣ сж малко въ свѣта и затова омразата надделява надъ любовта, неразумна надъ разума.

И затова, драги братя, не се усеща, не се вижда да иде Христосъ. Но когато на Христовитѣ везни натегне любовта и разумътъ надъ омразата, тогава и Христосъ ще дойде. На Христовата кѣща основата е Той, а ние сме тухлитѣ. Всѣка тухла трѣбва да се издѣлка, за да се приспособи за зидарията. Здравата кѣща се зида бавно, и материалътъ се подбира. Христосъ се бори и затова бавно пристѣпя.

Бавно крачи Христосъ, но ако ние бихме Го пуснали, Той би закрачилъ бързо.

Азъ и ти сме криви. Азъ и ти сме препречили пѣтя на Христа, азъ съ своитѣ придобивки, а ти съ твоитѣ глупави желаня. И докато ние градимъ и доимъ този свѣтъ, Христосъ стои далеко отъ насъ и не може отъ насъ да върви напредъ. Криви сж Юда и крезовцитѣ, противниците на добритѣ християнски дѣла. Криви сж онѣзи, които искатъ отъ свѣта максимумъ добро и му даватъ максимумъ зло.

Христосъ не би вървѣлъ полека, но би летѣлъ по-бързо отъ утрения ефиръ, ако всѣки човѣкъ прави хората максимумъ, а изисква за себе си минимумъ добро. Криви сж твърдитѣ глави и коравитѣ сърдца. Твърдитѣ глави, които себе си наричатъ гениални и коравитѣ сърца, които се наричатъ характерностъ. Днесъ всѣка милостъ и отстъпчивостъ се нарича безхарактерностъ, непоследователностъ. Въ твърдитѣ глави не влизатъ съображенията Христови, а въ коравитѣ сърдца не влиза любовта Христова. Криви сж царетѣ, които жадуватъ за чужди земи.

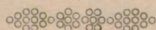
Крива е омразата, която забива колове по пѣтя на Христа, и интригата, която преплита прѣти между коловѣтъ, и лѣжата, която турга покривъ върху плета.

Двадесетъ вѣка ще се изминатъ още, и ранениятъ и окървавениятъ Христосъ ще крачи полека между огради отъ разбойници. Както старата Ниневия, нашиятъ гордъ XX вѣкъ ще лежи въ разрушения и на тоя вѣкъ 40-тиятъ ще гледа съ ужасъ и съжаленне. Но нашиятъ прахъ ще пада върху лицето на живитѣ и ще имъ шепне: „вие сте деца наши, не бойте се огъ насъ! Вие сте щастливи, защото ние бѣхме нещастни. Вие сте праведни, защото ние бѣхме грѣшни.

Вие сте християни, защото ние бѣхме врагове Христови. Вие сте човѣци, защото ние бѣхме хиени и горили. На нашия неразумъ вие сте се вразумили.“ Наддлее ли тогава доброто надъ злото, Христосъ ще се възцари въ свѣта и царството Божие ще бжде тукъ на земята.

О! Христе, великъ е Твоя оптимизъмъ. Малки сж и близки сж нашитѣ цели, затова ние ги достигаме търчишката. А Твоята целъ е велика и далечна и затова Ти пристѣпяшъ крачка по крачка. Господи, упжти ни къмъ Твоята целъ. Хвърли

поне сѣнка отъ Твоя разумъ върху нашия разумъ и ние ще бждемъ доволно разумни“. Хвърли поне малко отъ Твоео благородство въ нашитѣ сърдца, и сърдцата наши ще станатъ чисти. И ние ще видимъ Бога, както ти си Го гледалъ, когато си ходилъ по земята подъ кръста и трѣнения вѣнецъ, и ние ще живѣемъ съ Бога както Ти живѣешъ въ единство съ Отца и ще вършимъ чудеса велики. Осияй ни съ Твоята свѣтлина, защото въ тъмнината и хладнината нищо не зрѣе!

М. Брѣзинъ.

Молитва.

Въвъ Тебъ, о чиста Дево, азъ търся да намѣря,
подиръ безкрайни грижи — утеха и покой,
въ живота свѣтълъ, труденъ, безъ Тебе азъ треперя,
Тебъ сѣвга призовавамъ, пазителъ Ти си мой.

О, Майко милостива, крепи ме съ твърда вѣра,
животътъ е припълненъ съ мжчения цѣлъ рой,
не ме оставяй, Майко, добра си Ти безъ мѣра,
Ти знаешъ какъ се страда, послушай раба Твой.

О зная. Твоята милость безкрайно е голѣма,
дали при Тебе, Майко, за мене мѣсто нѣма,
отъ всички изоставенъ — отъ Тебъ не съмъ ли азъ?

Не ме оставяй Майко, животътъ е верига
отъ грозни изпитания и мжно се постига,
о, дай Ми Ти утеха макаръ и въ сетний часъ.

Писмо до моята приятелка по душа.

Мила сестро,

Ти силно желаешъ да знаешъ какъ живѣя въ светата обителъ и всичко, отнасяще се до нея и то въ подробностъ. Е, добре, ще бждешъ удовлетворена. Навѣрно ти прекарвашъ понѣкога доста скучно въ чужда страна между непознати. Днесъ мислено съмъ съ тебъ, като между другото ми се представи въ въображението и твоя образъ и рекохъ да сподѣля своитѣ мисли по между двама ни. Азъ познавамъ твоя вкусъ и жаждата ти да четешъ дълги писма. Ето защо никакъ не се страхувамъ, че мога да те отегча.

Нашата скромна манастирска сграда се издига далечъ отъ градския шумъ въ планинскитѣ усой. Величествени дървета, ту борови, ту елхови, джбови, диви лѣски, ясенъ и множество други видове издигатъ мощно своитѣ клоне нагоре, надлъжъ и наширъ, почивайки вече десетки години. Преплитащитѣ имъ се клони сегизъ-тогизъ се олюляватъ отъ слабо-подухващия вѣтръръ. Въздухътъ, чистъ и приятенъ, неволно кара уморения отъ суетата на шумния градски животъ пжтникъ, да го вдишва все по-дълбоко въ своитѣ гърди. Приближавайки това дивно кжтче на природата, чува се буйното шумоление на рѣката, и човѣкъ, вдълбоченъ въ своитѣ мисли, неволно се спира, за да се полюбува на тая очарователна гледка. По-нататъкъ, откъмъ противоположната страна се простиратъ полета и пасбища, презъ които минаватъ

тѣсни пжтечки и други по-широки пжтища. Пространство отъ нѣколко стотинъ квадратни километри е притежание на манастиря. Манастирското стопанство е слабо, но достатъчно да задоволи нуждитѣ му. Произведенията отъ овошнитѣ и зеленчукови градини възнаграждаватъ труда на манастирскитѣ обитатели. Двадесетина кошери сж разположени въ овошната и цвѣтни градини.

Свѣтата обителъ представлява една доста стара двуетажна сграда, съ приятенъ външенъ видъ, съ множество голѣми и малки стаи, но не, разбира се, съ всички удобства. Всѣка килийка, уютна и приветлива, притежава необходимитѣ легла, масичка и други по-важни принадлежности. На всѣки прозорецъ — саксии отъ всевъзможни живи цвѣтя правятъ обстановката твърде приятна. На източния жгълъ на всѣка стаичка има иконостасъ съ образитѣ на Спасителя, на Божията майка и на разни други светии и светици; предъ иконостаса — кандилце.

Всрѣдъ буренясалата градина, простираща се далечъ отъ манастирския корпусъ, предназначенъ за сестритѣ, се издига една твърде стара камбанария. По-преди до камбанитѣ, които се издигаха на значителна височина, се стигаше посредствомъ полусчупени стжпала, които жално скърцаха подъ напора на човѣшкото тѣло. Сега, обаче, всичко е подновено и поправено. Въ дъното на градинката има съвсемъ малка и низка църквица, старина отъ преди нѣколко столѣтия. Вжтре

личи олтарътъ, отдѣленъ отъ срѣдната частъ съ иконостасъ, на които има двѣ малки вратички — царска и дяконска, а потонътъ и стенитъ сж изписани съ живописъ стара, изпсъртена презъ вѣковетѣ. Никоя църковна принадлежностъ тамъ нѣма, освенъ стенитъ, които свидетелствуватъ за видана постройката. Друго нищо не напомня, че тукъ нѣкога твърде отдавна се е извършвала църковна служба. Въ двора има чешма, изъ която изобилно шури студена планинска вода.

Въ дъното на задния дворъ е сгушена стара църквица, кждето се извършватъ ежедневно църковни служби. Тя не е голѣма, но изобщо твърде привлекателна. При влизане, на пръвъ погледъ, плѣнява нейната чистота. Сребърнитѣ кандилца предъ иконостаса, въ олтаря и ония, поставени предъ други икони, блѣщятъ отъ чистота, а тихото имъ и спокойно блѣщукане, като че ли напомня какви трѣбва да бждатъ душитѣ на ония, които, отрекли се отъ сладоститѣ на кратковремения земенъ животъ, съ чудно себеотрицание сж отдали себе си на служение Христу. И неволно ми идатъ на умъ думитѣ, произнесени отъ неговата Божествена уста: „Който остави майка, или баща, или жена, или дѣца, или братя, или сестри, или кжца, или нивя заради Мене, ще получи стократно“.

Домакинската, канцеларска и други работи сестритѣ изпълняватъ по дежурство споредъ силитѣ и дарбитѣ си, и плодоветѣ отъ своя трудъ тѣ внасятъ въ общата братствена съкровищница, и всички се ползватъ отъ тѣхъ. Всѣко ядене

започватъ и свършватъ съ обща молитва.

Всѣки празникъ въ църквата се извършватъ тържествено служби отъ отецъ Василий. Тѣхъ той изпълнява съ особено благоговѣние и преданностъ на Бога. Отецъ Василий е основателъ на монашеското братство. Отъ самото начало и до днесъ той полага твърде голѣми грижи за неговото управление. И какъ всецѣло той е предаденъ на дѣлото Божие. Непрекжснатиатъ, упоритъ трудъ закалилъ неговата воля и създалъ крепкъ духъ и силенъ характеръ. Усърдно той се моли, усърдно работи на нивата църковна. И всичко това, драга Емилийо, той върши скромно, безшумно, единствено за славата Божия, безъ да очаква отъ нѣкого награда. И тѣй, твърдо продължава започнатото дѣло.

Отъ дохождането ми въ братството и до сега, азъ силно се боря съ своитѣ слабости, присъщи на моята природа и ясно усещама, че колкото повече се стремя да постигна доброто, толкова повече препятствия се явяватъ въ живота ми. Злото е силно, и азъ се мжча да му противостоя. И естествено, натъквамъ се на неуспѣхъ, но нима трѣбва да се отчайвамъ? Азъ страдахъ отъ това, че не прилежавамъ гласъ, за да славя Бога, но знай, обаче, че това ти съобщавамъ не за да се оплача. При все това, азъ Му благодарѣхъ, че ме е лишилъ отъ тая дарба, защото добре зная, че Той всичко мждро устроява. Въ замѣна на това пкъ си поставихъ за цѣль въ живота да стана добра и да се уча да обичамъ. Тѣй азъ обикнахъ ненавидещитѣ ме, и нѣкои

отъ тѣхъ почнаха да ме обичатъ. Любовта, драга моя, е най-великото нѣщо, което съществува въ свѣта, но и силата на нейното съвършенство се добива съ голѣми подвизи. За нейното величие ни учи Самъ Христосъ, а още и примѣритѣ на светиитѣ. Тя изисква себеотрицание, постоянство въ борбата съ злото и добро-волно носене на кръста Господенъ.

Ти ми се оплаквашъ, мила, че не можешъ да победишъ въ себе си внезапното избухване на гнѣва и злословието, при все че не съ въ силна форма. Но нима мислишъ за невъзможно да се освободишъ отъ тѣхъ? Само съ още по-голѣмо усърдие продължавай започнатитѣ трудове и бжди увѣрена въ сполучливия изходъ на борбата. А колкото се отнася до страданията и сълзитѣ, обикни ги, защото тѣ съставляватъ цѣлителна сила на немоцитѣ наши. Тѣ лѣкуватъ душевнитѣ ни рани, като ни каляватъ въ бурния, пълненъ съ горчивини, съвремененъ животъ. Страданията по Бога, това е лѣствицата, издигаща се до небеснитѣ висини. Тѣ смиряватъ душата, очистватъ я, тъй както среброто, минало презъ горнило. Азъ зная твоето положение и че то е твърде тежко, но дерзай, търпѣнието е бисеръ, който всѣки трѣбва да придобие. Но на всѣки случай въ Бога ти ще намѣришъ успокоение. Любящиятъ ни Спасителъ е казалъ: „Дойдете при Мене всички отрудени и обременени, и Азъ ще ви успокоя. Вземете Мое то иго върху си и ще намѣрите покой за душитъ си. Научете се отъ Мене, че съмъ

кроткъ и смиренъ по сърдце, защото игото Ми е благо и бремето — леко.

Снощи сестритѣ отъ братството се изповѣдаха, понеже на другия день щѣха да се причастятъ. По тая причина всички усърдно се готвѣхме. Азъ намѣрихъ за добре да напиша моята изповѣдь, за да не би да забравя нѣкой отъ грѣховетѣ си. Цѣлиятъ почти день бѣхъ заета съ приготвянето ѝ и колкото повече приближаваше часа на изповѣдането, толкова повече се усиливаше въ менъ тревожното чувство, смѣсено съ стѣснение. И право е, че такива чувства съмъ изпитвала преди започване на изпитъ. Свечери се. Започна се велика вечерня, на която присѣдствуваха всички сестри, а следъ това отецъ Василий пристѣпи къмъ своята работа. Тѣ се изповѣдваха една следъ друга. Тревогата у менъ растѣше отъ минута на минута и достигна до максимумъ. Най-после дойде и моя редъ. Наоколо всичко бѣ тихо. Влѣзохъ въ църква съ запалена свещъ въ ржка. Отецътъ - изповѣдникъ, уморенъ седѣше въ единъ отъ троновѣтъ. Колѣничихъ, прекръстихъ се и започнахъ да чета. И никакъ не е чудно, до като трая четенето, не почувствувахъ никакво съкрушение и скръбъ за грѣховетѣ си. Накрай отецътъ ми припомни евангелския разказъ за Марта и Мария, съ което той раздвижи струнитѣ на моята душа. Въ тоя моментъ чувство на скръбъ я залѣ, което се изрази въ тихо ридание и плачъ. Той долови психологичния моментъ, и окураженъ отъ успѣха на своята изповѣдническа роль,

си послужи съ по-силна картина, преминавайки на разказа за кръстната смърт на Спасителя на Голгота. Слушамъ: лобно мѣсто, забиване на гвоздеи, изправяне на кръста. . .

Господи! Господи! Господи-и-и! — процепихъ въздуха съ силенъ викъ, издигнала глава и ржце, нагоре, като заридяхъ сжщевременно. Сълзитѣ течеха. Добриятъ отецъ бѣ прекратилъ разказа. Онемѣлъ, той стоеше. Какво е изпиталъ той въ оня моментъ, ми е неизвестно. Може би, че бѣ покъртенъ отъ жалостъ. Знамъ само, че азъ преживѣхъ кратки, но силни моменти на страдания по Христа и че това стана внезапно и напълно естествено. На края отецътъ ме благослови. Азъ си отидохъ подъ впечатление на преживѣното. Тъжното настроение още не бѣше ме напуснало.

Понеже ме молишъ всичко да ти пиша, ще бжда покорна, още повече, че ще направя важно съобщение, което би те интересувало.

Нашиятъ добъръ отецъ Василий биде постигнатъ отъ голѣмо нещастие. Следъ дългитъ му усилия да подобри материалното положение на братството и голѣмитъ му грижи да го постави на подobaваща висота въ всѣко отношение, като се бѣ отдалъ въ служение всецѣло на Божието дѣло, ето че Господъ Богъ, Творецътъ и промислителъ, го подхвърли на тежко изпитание. А то не е първото. Разболѣ се тежко, и животътъ му бѣше въ голѣма опасностъ — висѣние на косъмъ. Неговитѣ тѣлесни и душевни страдания бѣха непоносими и достигнаха краенъ предѣлъ. Ние бѣхме свидѣтели на

ужасни предсмъртни болки. Имаше моменти, когато всички мислѣха, че той е изгубенъ, само ако Богъ не стори чудо съ него. Тежки кризи съ операции влошаваха положението му. Страданията на бедния отецъ се увеличаваха при мисълта, че ако остане живъ, може би не ще бжде въ състояние да извършва църковни служби. А нѣма по-голѣмо нещастие за духовно лице отъ да бжде лишено отъ възможността да служи Господу до края на своя животъ, особено ако това служение съставлява единствената най-висша цѣль на неговото сжществуване. Въ такъвъ случай душевнитѣ терзания биха били чрезмѣрни.

Но, драга моя, можешъ да си представишъ, какъ той пренесе всичкия ужасъ на болестта си стоически. Нещастниятъ нито дума не произнесе противъ сждбата си. Понасѣйки болестта си безропотно, търпѣливо, славейки Бога съ благодарствени химни и всрѣдъ най-голѣмитѣ болезни, всичко това бѣ явно доказателство за вѣрата и любовта му къмъ Господа. А Той е великъ и не оставя безъ Своята мощна закрила боящитъ Му се. И Той Силниятъ, Милостивиятъ не остави Своя рабъ, а прояви велика къмъ него милостъ. Той му подари живота. Молитвитѣ на ония, които мислѣха за него стигнаха до Божия престолъ.

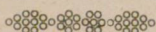
Наистина, чудни, непостижими сж пжтищата Божии. И какъ Той мъдро е устроилъ небето и земята и сжщо тъй разумно продължава да управлява и владѣе. Съ що, прочее, да се сравни Неговото величие?

Дали, наистина, би се намърилъ нейде по земята човѣшки языкъ, или гласъ, или нѣщо подобно, което да бжде въ сила да изрази само една хилядна частица отъ славата Му? — О, никога! — И може ли душата, любяща Го и изпитала на себе си Неговата благодать, да се въздържи и не се про-

викне: „Благословенъ Господы! Да бжде славата Господня сега и всѣкога и въ вѣчни вѣкове, аминъ!“

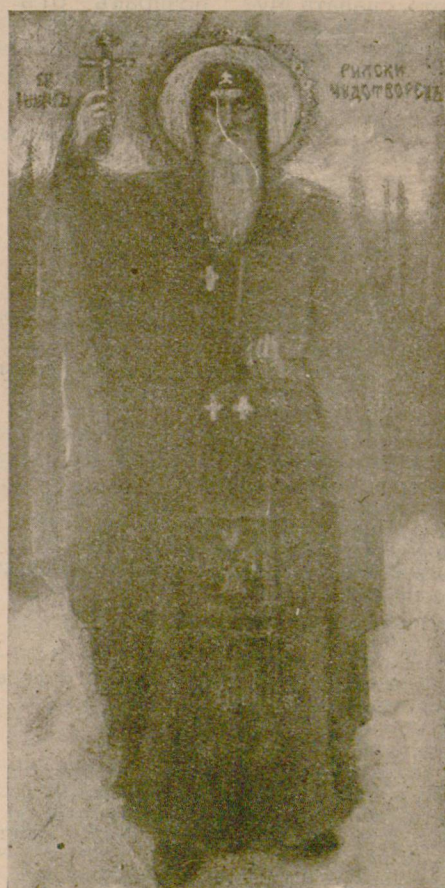
Прочее, прости и приеми поздравъ отъ грѣшната, но любяща те.

Евгения.

ПСАЛОМЪ 142.

О, чуй молитвата ми, Боже милостиви!
По правдата, по истината Ти светѣ,
молбата чуй ми Ти.
Не ме сжди, — че грѣшни сме вси живи.
Врагътъ преследва моята душа
и моятъ духъ гнети:
кат' мъртавъ ме направи да живѣя,
отпаднахъ духомъ; моето сърдце
загълхна, онѣмъ.
Азъ спомнямъ миналото и благоговѣя
предъ Твоитѣ дѣла; отъ Твоитѣ рѣце
извършени. Душата ми прозрѣ
къмъ моятъ Богъ; къмъ Тебе азъ рѣце си
простирамъ: — чуй ме Ти!
О, моля Те, не скривай Ти лице Си
отъ менъ. Духътъ ми изтощѣ
отъ земни суети.
Пази ме, Господи, — на мъртвитѣ подобенъ
да не стана. Съ милость озари
Духътъ ми съкрушенъ;
и направи Ти пѣтя ми свободенъ,
по който да вървя: о, Боже, посочи ми
Твоятъ пѣтъ свещенъ!
Къмъ Тебе азъ душата си въздигамъ,
къмъ Тебъ прибѣгвамъ азъ, — отъ врагъ ме избави.
Научи ме, свети: —
върховната Ти воля да почитамъ,
защото мой си Богъ; и направи
ме Твой служителъ Ти!
Духътъ Ти благъ къмъ правда да ме води
и зарадъ името Си, Ти ме оживи; —
(азъ тѣй съмъ духомъ слабъ!)
Пази ме Ти отъ врагъ, о, Господи! — въ несгоди
отъ напасть зла, душа ми избави,
защото Твой съмъ рабъ.

СВ. ИВАНЪ РИЛСКИ.

Срѣднощъ, срѣщу недѣ-
лята преди Петдесетница за-
болѣ жената на младия селя-
нинъ Никола Симицовъ. Тя боле-
дува не особено дълго — само
една недѣля, ала особено силно.
Отъ съседното село идва Фел-
шерътъ, за да прегледа бол-
ната и открито каза на Сими-
дова, че болестта на жена му
е особена... Въ що се състои
нейната особеностъ, — той не
каза, па, сигуръ, и той не зна-
еше. Предписа той на болната
нѣкакви си бѣли прахове, напи-
се съ чай, за трудоветъ си по-
лучи сто лева и замина...

А Симидова следъ това живѣ
още четири дни и умрѣ. Умрѣ
тъкмо срещу Петдесетница,
свѣтълъ пролѣтенъ празникъ,
когато на село е особено кра-
сиво, приятно и весело...

Погребаха я на другия день
— на Св. Духъ. Въ съседната
гора, надъ рекичката, момитѣ
виеха вѣнци и пѣха пѣсни,
момцитѣ се бѣха събрали на
моравата и играеха, когато
покойницата я носѣха на гро-
бищата. Слънцето спокойно
свѣтѣше въ чистото прозрачно
небе, миришеше на трѣва и на
пролѣтна свежестъ и бѣше
тъй красиво, но и тъй пусто...

Покойницата бѣше млада и
красива. И ето защо именно, тя
трѣбваше да бже погребана

презъ това ясно и цвѣтуще
време. Млада и красива тя, съ-
кашъ премина въ други сжщо
младъ, сжщо красивъ животъ...

Заровиха я въ пролѣтната
влажна земя, покадиха я съ
синъ тимиянъ, тихо и грусно
пропѣха „вѣчная паметъ“...

Върна се отъ гробищата
младиятъ вдовецъ. Нѣмаше по-
гребални гости и срѣдъ еди-
ночеството нападна върху му
дълбока мъжа. Тъжеше сърд-
цето му, загдето той тъй младъ,
вече е безъ добра и мила жена.
Тъжеше той силно съ млада
страстна душа. Сега той оста-
таше самъ въ своя домъ.
Всички роднини и всички близ-
ки бѣха отишли да спятъ въ
тихитѣ гробища, подъ малкитѣ
зелени купчинки...

И не можѣ Симицовъ да из-
държи. Поиска му се да за-
лѣе дълбоката мъжа. Той купи
билникъ ракия, седна до ма-
сата около прозореца, гдето
нѣкога сѣдѣше покойницата.
Започна да пие...

Настѣпваше свежа пролѣтна
вечеръ, нападаше синя звездна
нощъ, а Симицовъ нищо не виж-
даше: той пиеше, пиеше бавно,
като забелезваше, какъ негова-
та мъжа се пилѣеше и, намѣсто
нея, се явяваше игрива шум-
лива радостъ.

Задъ прозореца, въ малката градинка на Симидова, се приливаше върху росата ясното утро, когато билникътъ бѣше изпразненъ. Симидовъ искаше да стане отъ масата, но току що се издигна, той падна на страна върху земята, като обърна скамейката и съ лакътътъ си счупи прозореца...

Изъ цѣлото село се разнесе, че Симидовъ почна да пие... Всички го съжеляваха, но съ нищо не можеха да му помогнатъ. Симидовъ залагаше имота си за купуване на ракия. По-рано той бѣше богатъ селянинъ, а сега отъ день на день той все повече и повече беднѣеше. Имаше въ селото добри хора, които искаха да удържатъ Симидова отъ окончателно падение. Но той не слушаше думитъ имъ. И когато единъ отъ тия добри хора му забележа, че да пиянствува е грѣхъ, че Богъ ще го накаже за това, той дръзко отговори:

— Нека ме наказва! Азъ роптая противъ Бога: защо ми взе покойницата?...

Следъ тия думи хората страпнѣха отъ Симидова. „Изгубенъ човѣкъ“, — почнаха да казватъ за него. А той никого не слушаше и постоянно пиеше...

Еднажъ — това бѣше една надвечеръ — Симидовъ стоеше до масата, при прозореца и пиеше. Изеднажъ на прозореца нѣкой почука. Симидовъ отвори прозореца и видѣ своя свещеникъ, отецъ Лука. Свещеникътъ бѣ старичкъ, нисъкъ на ръстъ, съ малко добро лице, съ малка побѣлѣла брада.

На главата му имаше дълбоко наведена шапка, която — умишлено или неумишлено — скриваше горнята частъ на ли-

цето. Симидовъ отвори прозореца и се почуди:

— Отче, защо сте тукъ?

— При тебе юначе, при тебе дойдохъ! Просто заради Христа! Моля, не се обиждай! — почна набързо да шепти съ слабъстарчески гласъ о. Лука — Не се обиждай. казвамъ... Не ме осждай!... Сърдцето ми боледува за тебе... Чува се че ти пиешъ, пиешъ силно... До отчаяние билъ си дошълъ... Противъ Бога си билъ дигналъ гласъ... Не се сърди, мили мой!... Заради Христа, не се сърди!...

Симидовъ очудено слушаше. — Казватъ, че ти до отчаяние си билъ дошълъ. Богъ билъ те забравилъ! Не е истина, миличекъ, не е истина! Богъ знае всичко, Той всичко помни... И тебе помни, и мене, и всички... Право ти казвамъ...

— Що, що помни? А жената ми взе... По-добре да не помнѣше!...

— Мили братко, напразно ти тѣй говоришъ! Наистина напразно... Той помни всички насъ и за всички се грижи... Помнишъ?

И о. Лука сниши гласа си, като че открива секретъ на Симидовъ:

— Помнишъ ли, какъ Той Сина Си на земята изпрати? Помнишъ ли?

И лицето на стареца-свещеникъ се озари съ добра щастлива тържествуваща усмивка.

— Помнишъ ли? а? На, ко-го пратилъ? Самия Си Синъ! Не ангелъ, не светъ човѣкъ, а Сина си! Разбирашъ ли: Сина Си! Човѣкъ би ли пратилъ сина си? А?

О. Лука хитро се засмѣлъ:

— Никога нѣмаше да изпрати! А Богъ изпрати! Защото Той обича насъ, грѣшнитѣ... Защо обича—има много да се говори... А Той обича! Това е важно!...

— Ти говоришъ: нещастенъ азъ! Богъ ме забрави!... Когато трѣбва, — разбери, мили! — Той Сина си не пожалѣ. Колко Богъ е светъ! Взе та Го изпрати! Помнишъ въ яслитѣ овচারитѣ Го намѣриха и Му се поклониха, като на Богъ и Царъ?... Припомни ли си сега? На, видишъ, какъ стои работата?...

— ... Ти говоришъ: Богъ ме забрави, жената ми взе! А помнишъ ли, какъ на кръста Той, Синътъ, висѣше? Помнишъ ли, на кръста, съ разбойниците? И съ копие Неговитѣ ребра бѣха прободени! Оня, който покрива небето съ облаци, въ дреха бѣше облеченъ!... Това, при погребението се чете... Който източилъ медъ отъ камѣка, накрай изнемогна и оцетъ вкуси!... А? ти говоришъ: Богъ ме забрави! Нима тѣй се забравя?

— ... Богъ ни помни и знае, какво ни трѣбва... Кждето трѣбва, Той Сина си на смъртъ изпраща, а гдето трѣбва — допуска до насъ злото. Това е истината... Богъ, — охъ милички — ако ти знаешъ, колко Богъ е милосърденъ! Азъ, напимѣръ, малъкъ, нищоженъ човѣкъ, грѣшенъ и недостоенъ — всѣки день съ св. Тайни се приобщавамъ! Господъ ме удостоява! А погледни на страна: колко хора недостойно се причастяватъ! Самичъкъ знаешъ. И Господъ, по Своята милостъ, търпи. Никога не наказва. Защото е писано: Богъ е любовъ. Чувашъ ли! А ти говоришъ:

забрави ме Богъ! Какъ може Той тебе, мили, да забрави? Самичъкъ виждашъ, че Той всѣкога помни за Тебе!..

О. Лука говорѣше въодушевлено. — ту съ укоряващъ, ту съ тържественъ, ту съ умилителенъ гласъ. Той стоеше при прозореца, около Симида. На масата бѣше билникътъ съ ракията и налетата до върхъ чаша...

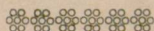
— Мили, ти пиешъ, а сърцето ми съ кръвъ се облива. Ти си мой пасомъ. Мой отъ Бога даренъ ми синъ! И какво ще ми бжде, ако те призове Богъ на Своего сѣдилище и ако те осѣди? А? Моя синъ ще осѣдятъ. Може би, Богъ — по Своята милостъ — ще ме прости, защото не съмъ те опазилъ, но все пакъ на мене какво ще ми бжде! И-и, мили! Мислишъ си ти: живѣе у насъ попъ Лука, взема пари отъ живо и умрѣло... Наистина, малко взема, но все пакъ взема... А не мислишъ, че на попъ Лука сърцето се свива отъ болки за всѣки православенъ. Нѣкой православенъ направи скандалъ, скара се, напие се, бие се съ нѣкого, — ще мине време и всички ще забравятъ за това. Само стариятъ попъ Лука помни. Да, помни здраво. Хората забравятъ за това, а правосѣдниятъ Богъ нѣма да забрави. И моли се, моли се стариятъ попъ Лука на Бога, за да прости Той грѣховетъ на съгрѣшилитѣ хора... За тебе, милички мой, се молихъ... Молихъ се и плакахъ... Следъ това намислихъ: ще отида при него и ще поговоря... Може би, Богъ ще помогне, ще се вразуми човѣкътъ...

— Благодаря ти, отче!...
Благодаря ти!... Плачейки,
Симидовъ целуна ржката на о.
Лука...

... Сега Симидовъ не пие.
Изъ селото се носятъ слухове,

че — по съвета на свещеника
— той дава своята кжца за
училище, а самъ мисли да
бжде разсиленъ при училището.

Р. И. Кумовъ.

Грозно вразумление.

(Действителна случка).

Ясно, студено зимно утро въ Москва. Радостно гледа декемврийското слънце на покрититъ съ бѣлоснѣжна покривка улици, радостно звѣнятъ и се надзвѣняватъ камбанитъ на всички многобройни московски църкви. Съ радостни, зачервени отъ студа лица, жителитъ бързатъ у дома си, при весело пѣещия самоваръ. Весело хруска подъ тѣхнитъ нозе падналия презъ нощта снѣгъ. Въ тънка, права струя се издига къмъ ясното небе сиво-розовиятъ димъ отъ тржбитъ на околнитъ кжци. Тѣй, че днесъ е празникъ, великъ празникъ, день на Николай Мирликийски, тѣй високо почитанъ отъ всички, — и отъ православни, католици и даже и отъ мохамедани.

Но, — навсѣкжде не е ясно и весело и въ тоя ясенъ, празниченъ день — 6-и декемврий.

Нѣкакво безпокойство отъ ранно утро обхваща Мария, жената на Никола Димитренко — работникъ въ богатата фабрика на търговеца З — въ въ Лефортовъ. Зла, постоянна мжка глождѣше нейното сърдце. Не я радваше нито ясното слънце, което освѣтяваше тѣсната уличка, на кждето гледаше прозореца на нейната квартира и тѣй приветливо по-

глеждаше въ малката стаичка. Нея утешавах и сребриститъ отражения на камбанитъ на близосѣдната църква, които сѣкашъ пѣеха въ студения мразовитъ въздухъ... Даже тя и не ги забележаваше. Съ мжка поглеждаше отъ прозореца, — вече трѣбваше нейниятъ мжжъ, Никола, — да си дойде. Днесъ му е имения день...

Не е добре той днесъ, нейниятъ Никола, твърде много не е добре. Ето защо тя днесъ много се страхува за него, ето защо тѣй страда нейното сърдце!

Повече отъ шестъ години има, откато тѣ сж женени. И колко добре тѣ живѣеха до сега. Особено богатство нѣмаха, но всичко, което имъ бѣ нужно, — всичко имаха доволно. Никола бѣше добъръ, трезвенъ, благодаритъ го обичаха. При това и въ кжци имаше утеха — петгодишниятъ имъ синъ Василъ е славно, здраво и красиво момченце. Какво повече да се иска... Живѣй и Богу благодаря!

Но отъ година и половина нещастие ги сполети и твърде много опечали семейството... Никола се сприятели на фабриката съ нѣкакъвъ си негодникъ и почна да пие... И колко неговата жена не го мо-

ли, какъ не плака тя, но той и до сега не се остави отъ пагубната привычка. А какъвъ животъ пъкъ може да се има съ пиянъ човѣкъ, при това и още буенъ и налитащъ на бой...

Ето и вчера... намѣсто именика да отиде въ църква на всенощното, както подобава на единъ православенъ християнинъ, Никола отиде нѣкъде съ своя другаръ и се върна дома съвършено пиянъ... А днесъ, преди да отиде въ църква, той вече бѣше изтрѣзнѣлъ и когато тя почна да го моли да не пие поне предъ литургия, той ѝ изкрѣска най-свирепно.

— Мамо, ето тати си иде! — прекъсна нейнитѣ тежки мисли звеликватъ гласъ на Василча, сѣщо пазещъ на прозореца идването на баща си.

Никола влѣзе въ коридора, съблече горната дреха и галоши, и съ тежки неравни крачки трѣгна за стаята, като държеше въ ржка шапката си и нѣкакъвъ печатанъ листъ.

— Ето и азъ дойдохъ! — размазано каза той, като се приближи къмъ масата и тежко се сложи на канапето. Ето и въ храма Божи бѣхъ, както вамъ се искаше... Какво ти отсугре ми мърмора... ето и листъ получихъ тамъ!... Сега да си почина и закуска. Чай има ли? Дай, Василчо, цигаритъ!..

Момченцето, което се бѣше заинтересувало отъ листа, който носѣше бащата въ ржце, подаде металическата кутия съ тютюна.

— Василчо, каза майката, която се грижеше около самовара, дай на татка си вестничето, което е на прозореца. То

е старо. Нека отъ него прави той своитѣ папироски.

— Остави, Василчо, то ще потрѣбва за нѣщо друго! — бащата спре детето. Азъ тукъ имамъ отъ какво да направя хубава цигара.

И Никола разгъна донесения отъ него изъ църквата печатанъ листъ и се приготи да откъсне отъ него жгѣла му за „цигара“... — Какво правишъ ти, какво правишъ, Никола — изумѣлъ ли си! — извика Мария, като се спусна къмъ масата. Та тоя листъ го носишъ отъ църква... трѣбва да го прочетешъ. Ето и ликътъ на светителя е изобразенъ отгоре.

— Ще си попушимъ, и ще си почетемъ. За всичко ще ни стигне, — отговори мжжа, като съ ржка отстраняваше жена си. Ето ви за четене, — продължи той, като хвърли на масата листа, — а това пъкъ менъ за цигара.

И Никола насипа тютюнь върху откъснатото отъ листа изображение на мирликийския светителъ и почна да си завива папироса.

— Бой се поне отъ Бога, Никола, какво правишъ, — викаше Мария, като се стараеше да хване ржката на мжжа и да измъкне отъ него свещеното изображение... Но злобно насмивайки се, полупияниятъ мжжъ се дръпна отъ нея, драсна кибритка, и следъ секунда изображението на светителя Николай вече се димѣше въ устата на грѣшника...

— Е какво има!... а колко е сладка тя! — бѣбрѣше той, като съ смѣхъ гледаше на неволнитѣ сълзи върху очитѣ на жена си и върху изплашеното, очулено лице на Василча.

Но радостта на Никола бѣше непродължителна. Не се мина и минута, и нѣкакъв необикновенъ страхъ внезапно се яви на лицето му: Той тъжно се зачерви и като снопъ падна върху ржката на едвамъ успѣлата да го хване жена...

часть и половина отъ припадъка Никола се чувствуваше съвършено здравъ. Той не можеше само да говори. Той съвършено онѣмѣ, макаръ всичкитѣ му органи да бѣха въ пълнѣнъ редъ. И докторътъ съ недоумѣние гледаше на него,

Св. Николай Чудотворецъ.

Никола внезапно получи замайване на главата и той вече не можеше да говори...

... Изплашената Мария се спусна за докторъ, като мислѣше, че мжжътъ е поразенъ отъ удъръ. Явилиятъ се лѣкаръ подробно и най-внимателно изследва Никола и не намѣри у него никакво органическо повреждане... Следъ часть,

безъ да разбере, каква е тая работа...

— „Той ме наказва“... тия думи, следъ заминаванетоъ на лѣкаря, опомнилиятъ се Никола написа върху попадналото се подъ ржката му парче хартия и съ сълзи на очи показваше на жена си полуобгорения листъ на светителя...

* * *

И отново Никола започна да ходи по болници и доктори... Но кждето и да отиваше, същото и да се съветваше, — никой не можеше да му помогне. Всички органи сж напълно нормални у него, — казваха лѣкаритѣ, които го преглеждаха. Само по чудесенъ начинъ той се е лишилъ отъ способността да говори. ., Да, — казваха пъкъ вѣрващитѣ, — наистина светителъ го наказва, заради кощунството надъ негова светѣликъ!

Най-после, Никола захвърли всички лѣкари и всички лѣкарства, — и се обърна къмъ *едничкия* лѣкаръ, който само можеше да го изцѣри... къмъ оскърбения отъ него великъ светителъ и чудотворецъ Николай.

Захвърли той и своето пиянство, започна отново усърдно да работи на фабриката, стана отново по-раншниятъ прилеженъ, добъръ домакинъ. Всичко свое свободно време той сега употребяваше за молитва. Той попости, изповѣда се, причасти се съ св. Тайни и, по съвета на своя духовенъ отецъ, почна да измолва своя грѣхъ предъ Светителя.

Велика е бѣлокаменната Москва. Много, много свети, красиви, златоглави храмове Божии има въ нея. „Четиредесетъ по четиредесетъ“ — казва рускиятъ народъ, че има. И едва ли има храмъ, гдето да нѣма преславния ликъ на мирликийски светителъ.

И Никола Димитренко обиколи всички Московски храмове... Отначало той обиколи всички храмове на името на светителя, следъ това обиколи

всички пристройки и всички параклиси на негово име и, най-после, обиколи и всички църкви, дето имаше неговата икона. Ходи той и въ околнитѣ манастири и села, ходи всѣкжде, гдето помисли и се надяваше де намѣри „светителя“... Всѣкждѣ той се моли съ горчиви сълзи, всѣкжде се каа съ сърдечно съкрушение предъ лика на великия чудотворецъ, на всѣкжде той го моли да прости на грѣшника страшния неговъ грѣхъ и се обещавахе да води вече добъръ, праведенъ животъ...

И така изтече дълго, дълго време...

Повече отъ година и половина се измина отъ онова време, когато мирликийскиятъ чудотворецъ порази съ страшно наказание Никола.

И най-после се смили светителъ Николай надъ разкаялия се грѣшникъ и го прости...

... Стройно се издига малъкъ, скромнъ, но старъ храмъ въ името на преподобния отшелникъ на Сирийскитѣ пустини въ една отъ тихитѣ, уютни краймосковски махали, между Камения и Кримския мостове. Високо се издига неговата камбанария надъ околнитѣ кжши и далечъ, далечъ се простира отъ нея чудния видъ на живописната околностъ: на древния златоглавъ Московски Кремль съ неговитѣ велики исторически и религиозни светини; на сивия масивенъ храмъ на Христа — Спасителя, паметникъ за освобождението на Москва отъ нашествието на „другоплеменитѣ“, на скромната красавица — река — Москва, мирно носеща край тѣхъ своитѣ тихи,

свѣтли вълни; на високия гористъ неинъ брѣгъ по лѣвата страна на Кримския мостъ, съ подаващитѣ се срѣдъ него златни кубета на храмоветѣ и съ двореца „на нескучния“...

И въ тоя именно тихъ древенъ храмъ, въ гореща молитва предъ светия ликъ на мирликийския светителъ, най-после, намѣри изцѣрение и душевно успокоение разкаялиятъ се грѣшникъ... Тукъ отново той

получи способностъ да говори, — сжщо тъй внезапно, както бѣше я изгубилъ преди година и половина...

... И трѣбва ли къмъ разказаното да прибавяме, че благородниятъ Никола Димитренко одържа своето тържествено, искрено обещание предъ светителя и почна да живѣе по-раншния богоугоденъ животъ.

А. К

Война и миръ.

„И ще приковатъ тѣ мечоветѣ си на орала и копията си на сѣрпове“ (Мих. 4. 3).

Въ тѣзи думи се заключава бждащето обещание, възвестява се миръ на човѣцитѣ, и, макаръ ужаснитѣ орждия за изстреблението на човѣчеството, приготвявани съ трѣскавична бързина въ цѣлия образованъ свѣтъ, нагледъ, да препятствуватъ за осжществяването на това обещание, християнинътъ вѣрва въ настѣпването на това благословено време, когато братята ще престанатъ да воюватъ помежду си и ще бждатъ въ състояние да превърнатъ орждията на войната въ орждия на мира. Той даже съглежда на нѣкои мѣста признаци на този миренъ превратъ. Безъ да се гледа на милиардитѣ, които европейскитѣ държави ежегодно харчатъ за поддържа-не на армиитѣ си, безъ да се гледа на милионитѣ човѣци, които войната е погълнала въ сегашния вѣкъ, — намъ се струва, че човѣчеството се е уморило отъ тѣзи периодични

избивания и се отвращава отъ тѣхъ.

Но това, което християнинътъ отрано приветствува като свѣтла заря на бждащето, трѣбва и да се старае лично да го осжществи. Ако неговото влияние е твърде слабо, все пакъ е длъженъ да го употреби и това влияние, преди всичко, трѣбва да бжде миротворно. Даже ако по длъжностъ или случайно носи оржие, — все пакъ трѣбва да гледа на мира, като на нѣщо желателно, а на войната като на нѣщо злотворно; да мечтае за този моментъ, когато намѣсто този, „който е проливалъ много кръвъ и водилъ голѣми войни“ (Парал. 22, 8), да се възцари мжжъ на мира, който ще построи храма на Иехова съ ржце, неопетнени съ кръвъ.

За да се извърши това дѣло на умиротворение въ нашия частенъ и общественъ животъ, най-много зависи отъ насъ. И

каква велика полза ще принесатъ тогава мечоветъ и копията, ако тѣ бждатъ приковани въ сърпове и орала!

Псалмопѣвецътъ говорилъ за човѣци, „у които зжбитъ сж копия и стрѣли, а езикътъ остъръ-мечъ“ (Пс. 56, 5), които изостряли езика си като мечъ и изпущали отровни думи като стрѣли. Ето орждията за нападение, които не трѣбва да точимъ и заостряме; напротивъ, ние трѣбва да измѣнимъ тѣхното назначение и да ги направимъ орждия на мира и правдата. Ако ние се наричаме християни, трѣбва да се срамуваме да употрѣбяваме думи, които ние сами наричаме остри, ядовити, рѣзки и обидни, потвърждавайки съ тѣхъ самитъ, че това е именно военно оржие,

Впрочемъ не само езика трѣбва да бжде измѣненъ по такъвъ начинъ, но и цѣлото наше вътрешно сжщество. „Отъ избиткъ на сърдцето говорятъ устата“, и ако въ нашитъ рѣчи има нѣщо зло, то значи, че злобата сжществува не само въ устата. Истин-

ския арсеналъ за оржията на войната се намира вътрѣ въ самитъ насъ. Тукъ тѣ се зараждатъ и усвѣршенствуватъ, тукъ се хранятъ и изострятъ; тукъ, въ пламъка на запалената отъ сатаната пещъ ние хвърляме всички усилия и средства, които би трѣбвало да служатъ за славата Божия и за благого на хората. Ние носимъ въ себе си орждия, годни да разчистятъ, разработятъ и посѣятъ тази почва, въ която се изработва божественото бждаще; но, уви! вмѣсто да ги обърнемъ къмъ тѣхното свещено предназначение, или да извършимъ преврата, за който говори пророкъ Михей, ние вършимъ обратното: оралата прековаваме на мечове и сърповетъ на копия. Дѣлото на мира изчезва при виковетъ за война. Нашето мирно призвание се забравя и обезобразва, и ние предоставяме само на ангелитъ Божи да пѣятъ радостния химнъ: „слава на Бога въ висинитъ и на земята миръ“.

Преведе Свещ. В. Липчевъ.

Ако не получишъ нѣкоя книжка на „Християнка“, веднага съобщи въ редакцията, за да ти се изпрати. Но ако следъ получаването на две книжки, съобщишъ, ще трѣбва да си платишъ изгубената.

Служенето на женитѣ въ първохристиянската църква.

Служенето на женитѣ въ църква се започнало отъ самата заря на християнството, въ лицето на женитѣ мирноносици, които сж вървѣли следъ Исуса Христа и самоотвержено Му сж служили. Даже когато най-близкитѣ ученици Христови сж Го оставили презъ днитѣ на страданията и смъртта Му отъ страхъ предъ Неговитѣ врагове, женитѣ безстрашно вървѣли следъ Него на Голгота, присъствали при пренасането на Неговото тѣло въ гроба; у себе си въ дома задържани отъ закона за сжботния покой и поради това, нѣмайки възможность да дойдатъ на гроба презъ цѣлия день, тѣ въ първитѣ още часове следъ сжботата, „при зори“, бързали да изкажатъ своята любовъ къмъ бездихання Божественъ Учитель — да помажатъ съ благовоние Неговото пречисто тѣло. Женитѣ първи се удостоили да видятъ възкръсналия Господъ и станали първи благовестници на възкресението. Дълбоко проникнати отъ учението на Христа за любовта къмъ ближнитѣ, женитѣ мирноносици посветили следъ това цѣлия си животъ на дѣлото на милостъта и състраданието.

Първенстващата християнска църква, въ която билъ живъ и силенъ духътъ на евангелската любовъ, не могла да не даде почетно мѣсто на ония, които разполагали съ такова богатство на всепобеждаващата преданность и любовъ. И ето женитѣ заедно съ апостолитѣ почнали да служатъ на дѣлото Христово.

Женитѣ били помощници на апостолитѣ и много имъ съдействували въ разпространение на вѣрата и устройване църквата Христова.

Значението на тѣхнитѣ трудове и грижи за апостолитѣ и за вѣрата Христова се вижда отъ туй, че за мнозина отъ тѣхъ съ благодарность се споменува въ книгата Деяния Апостолски и твърде много отъ тѣхъ ап. Павелъ поздравява въ своитѣ послания, а сжщо споменуватъ за тѣхъ и другитѣ апостоли. Тѣй напр. св. ап. Павелъ въ посланието си къмъ римлянитѣ (15: 1) споменува за нѣкоя си Фива, бивша „служителка (диякониса) на църквата, която е въ Кенхрея“. Въ посланието къмъ филиппийцитѣ (4: 2-3) той нарича Еводия и Синтихия „сподвижници“ и сътрудници, които се подвизавали наедно съ него и съ Климента въ благовестуването. Въ по-късно време за диякониситѣ често споменуватъ и съборитѣ (I Всел. съб. пр. 19; IV Всел. съб. пр. 15; VI Всел. съб. пр. 14) и отцитѣ и учителитѣ на църквата, а сжщо и императоритѣ въ своитѣ закони (Justin nov. 3, 6 и 123). После апостолското време писателитѣ на древността не намиратъ достатъчно думи, за да прославятъ онази видна и почтена дейность, която сж вършили женитѣ мирноносици въ периода на гоненията. Църквата на пързитѣ християни дала на свѣта многобройно число чудни свети вдовици и деви.

Младата девица, която искала да се посвети на Христа, полу-

чавала въ църквата отъ епископа покривало, което се наричало „Фламеумъ“. Фламеума се слагалъ на девицата въ църква въ тържествени празници, обикновено на Пасха. Древната живопись на катакомбитъ и до сега пази изображението на този трогателенъ обредъ. Св. Амвросий Медиолански го описва така: девицата прекланяла колѣне предъ осветения олтаръ, новокръстенитъ, облечени въ бѣли дрехи, я заобикаляли, народътъ напълнялъ базиликата, епископътъ произнасялъ похвала на християнското девство, следъ това се обръщалъ къмъ падналата на земята девица и слагалъ на главата ѝ покривалото. Отъ тоя день девицата се считала посветена на Христа. Следъ като достигали четиридесетгодишна възраст тѣзи девици обикновено бивали ржкополагани отъ епископа въ диякониси. Правилата на вселенскитъ събори изискватъ, щото за диякониси да се посвещаватъ ония, които имали не по-малко отъ 40 години. Правила сж, обаче, изключения, ако твърдостта въ вѣрата и живота по заповѣдитъ на Христа у тѣхъ е била несъмнена. Тѣй напр., църковния историкъ Созоменъ свидетелствува, че известната диякониса Олимпияда, бидейки още млада вдовица била ржкоположена отъ Нектария, архиепископъ Константинополскитъ като ревностно любовджърствувала, съгласно съ църковнитъ наредби (Созоменъ, църк. история: 89.)

Вдовството, прекрасни образци на което ни рисува св. ап. Павелъ въ своѣ послания, се ползувало въ църквата съ голѣмо уважение. Вдовицитъ се отличавали отъ другитъ жени

съ особена дреха и, имайки специално право да възпитаватъ децата, по често отъ другитъ бивали ржкополагани за диякониси.

Въ старо време диякониситъ се числили къмъ клира и се поставяли чрезъ особено ржкоположение (I Всел. съб. пр. 19). Въ апостолскитъ постановления се запазила молитва, която четѣлъ ржкополагащиятъ: „Вѣчни Боже, Отче на Господа Нашего Иисуса Христа; Твѣрче на мжжа и жената, Който си изпълнилъ съ Духъ Святъ Мария, Девора и Анна, Който удостои съ почитъ жената чрезъ раждането на Твоя Единороденъ Синъ, Който постави въ скинията на завета и храма пазителки на свещенитъ Твои врати — погледни и сега на тази Твоя раба и ѝ дай Твоя св. Духъ, та достойно да изпълнява възлаганото ѝ дѣло въ Твоя слава и за похвала на Твоя Христосъ, Комуто и на Тебе отдаваме слава и поклонение и на св. Духъ въ вѣчни вѣкове, аминъ.“

Твърде често диякониси ставали женитъ на епископитъ, слѣдъ като последнитъ бивали ржкоположени, поради което трѣбвало съ тѣхъ да се раздѣлятъ.

Числото на диякониситъ при храмоветъ по нѣкога бивало твърде голѣмо. Тѣй напр., при Юстиниана и Ираклия при Великата Константинополска църква имало около 40 диякониси.

Длъжноститъ на диякониситъ били многообразни. Тѣй напр., приготвявали женитъ за кръщение, като ги учили на началнитъ истини на християнската вѣра и като ги наставлявали, както относно действията и отговоритъ при кръщението,

тъй и относно поведението после кръщението. „Вдовицитѣ или монахинитѣ, избирани за служение при кръщението на женитѣ, — казва 12 правило на тъй наречения IV Картагенски съборъ, — трѣбва добре да знаятъ тази длъжностъ, та да могатъ съ здрава речъ да поучаватъ неопитнитѣ и необразованитѣ жени предъ кръщението, а именно, какъ да отговарятъ на въпроситѣ, които имъ задава кръщаващиятъ, и какъ да живѣятъ следъ кръщението“. Блажени Иеронимъ нарича това „служение на словото“, което извършвали диякониситѣ въ източнитѣ църкви, (тълк. на посл. къмъ Рим. 16, 1). Въ апостолскитѣ постановления се казва, диякониситѣ да помазватъ съ св. елей женитѣ предъ кръщението. Диякониситѣ, освенъ казаното, помагали на църковнитѣ служители при самото кръщение на женитѣ; изпълнявали разни поръчки на епископа относно женитѣ (сжщо тъй както, дияконитѣ изпълнявали тѣхнитѣ поръчки относно мъжетѣ), а именно: посещавали болнитѣ и падналитѣ въ нещастия, съобщавали на женитѣ разнитѣ разпореждания на епископа; стояли близо до вратитѣ, презъ които женитѣ влизали въ храма (поради, което диякониситѣ понѣкога се наричали „пазители на вратитѣ“), разпредѣляли женитѣ по мѣстата и наблюдавали за тѣхъ, щото тѣ да се държатъ благочинно при богослужението.

При отцитѣ и учителитѣ на църквата, които сж се трудили въ проповѣдването и защитата на Евангелскитѣ истини, диякониситѣ играли, сжщо такава важна роля, както и при апостолитѣ.

Тѣ имъ помагали съ материални средства, разни грижи, едни или други знания.

Повечето отъ диякониситѣ сж известни само по своитѣ подвизи, а имената имъ не сж запазени въ историята. Но ето и славни имена, съобщавани ни отъ историята.

Теосевия — сестра на св. Григория Нийски и неуморима негова сътрудница, — Олимпияда, Макрина, сестра на св. Василия Велики, Маркела, Павла, Евстохия, Фабиола, Софрония, Юлияна.

На изтокъ, въ гръцката църква чинътъ на диякониситѣ се запазилъ почти до края на XII вѣкъ.

На западъ, въ Римо-католическата и протестанската църкви, диякониситѣ се задържали най-вече, като лица, които сж се посветили да гледатъ болни и да възпитаватъ деца, но вече безъ да се числятъ къмъ клира или къмъ църковнитѣ длъжности. Не единъ пжтъ ми се е случвало да се срещна съ диякониси на западъ, и всѣкога съмъ се очудвала на тѣхната самоотвержена дейностъ. Тѣй нап., въ длъжността на диякониситѣ влиза да посрещатъ на гаритѣ селскитѣ момичета и пжтуващитѣ сами млади пжтнички, които дохождатъ въ столичнитѣ и други голѣми градове да търсятъ работа. И ето презъ цѣла нощъ (движението на влаковетѣ продължава и нощно време) диякониситѣ доброволно дежурятъ по гаритѣ, излизатъ да посрещатъ всѣки влакъ и даватъ опжтвания, предпазвания и съвети на пжтуващитѣ сами пжтнички, като имъ предлагатъ и спокойно нощно легло въ монастирскитѣ приемници.

Въ единъ отъ севернитъ швейцарски контони диякониса баронеса В., която сама води най-скроменъ животъ и се лишава отъ много нѣща, дава почти цѣлото си състояние за дѣлото на благотворителността. Всѣки день тя обикаля беднитъ, чете по болницитъ; въ недѣлнитъ и празничнитъ дни, следъ като присѣтствува на литургия, обикновенно се отправя въ планината, та и тамъ, въ залепенитъ по склоноветъ кжшурки, да продължи своята благотворителна дейность. Въ кръга на своитъ длъжности, като диякониса, тя счита и четението на Евангелието предъ старитъ и болни планински жители, които по слабостъ не могатъ да слизатъ въ долината и присѣтствуватъ при богослужението.

Веднажъ азъ помолихъ баронесата да ми разреши да я съпровождамъ. Следъ двучасово качване по планината, ние стигнахме една усамотена колиба, и азъ бѣхъ свидетелка на оная утешителна радостъ, която дияконисата достави на полуслѣпия старикъ съ своето четение на Словото Божие и даването на недѣлната проповѣдь, сѣщия день прочетена въ църква. Тази радостъ на болнитъ дава на баронесата — диякониса сила и увѣреностъ за ползата отъ нейната мисия, и безъ да гледа дъждъ, вѣтъръ и снѣгъ, тя всѣки празникъ обикаля всички, повѣрени на нейнитъ грижи.

Въ нашата Православна Църква женитъ стоятъ, колкото и да е чудно, на страна на общия ходъ на църковния животъ. Въ Русия, при московския митрополитъ Филарета, нѣкои

лица поискали да възтановятъ древниятъ диякониски чинъ, но тогава тази мисълъ не намѣрила съчувствие. Презъ 1909 год. игумения Екатерина, основателка и бивша началница на прочутия Лѣснински женски манастиръ, отново подигнала този въпросъ.

Игумения Екатерина ходатайствувала предъ св. синодъ да се основе при Лѣснинския манастиръ диякониска община съ присѣщитъ на това звание права и длъжности, съгласно древния чинъ. Въ своя докладъ за възстановяването на диякониския чинъ игумения Екатерина казва: „Въ последно време за диякониситъ почна да се говори изъ печата и на тѣхъ се сочи, като на забравена сила църковна, „която трѣбва“ отново да се извика на животъ. Обширниятъ опитъ е доказалъ, че жената мисионерка по-добре умѣе да спечели почвѣрието на народа за себе си и по-лесно се сближава съ него, като влиза, споредъ свойственото ѝ майчинско чувство, въ дребнавоститъ на живота, въ скърбитъ и нуждитъ на простия народъ. При женитъ съ по-голтмо желание и довѣрие отиватъ за медицинска помощъ. Умѣнието да привлече къмъ себе си майкитъ дава ѝ възможность да влияе върху възпитанието на децата отъ найранната възраст и да дава на това възпитание религиозно-нравствено направление.“

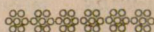
Игуменията е дълбоко убедена, че много жени ще се отзоватъ на поканата на църквата къмъ ново дейно служение ней и на отечеството.

У насъ въ България презъ 1922 г. биде утвърденъ отъ Св.

Синодъ устава на Ставропигиал. Жен. Мон. Братство, „Бѣль Кръсть“. Тогава Св. Синодъ реши да се възстанови въ Българската Православна Църква диякониския чинъ, като

се дава на отличилитъ се въ усърдно служение на бѣлг. църква монахини отъ „Бѣлия Кръсть“.

Преведе: *Монахиня Павла.*

Изъ живота на велики жени християнки

Св. мъченици: Доротея, Христина, Калиста и св. мъченикъ Теофилъ.

Въ третото столѣтие, когато жестоко били преследвани християнитъ, въ гр. Кесария живѣла една млада християнка на име Доротея. Тя била твърде добра, мъдростъта ѝ очудвала всички, които я познавали, но особено се отличавала съ християнски добродѣтели и съ ревностъ къмъ закона Господень. Тя не искала да встъпи въ бракъ, а се посветила съвършено на Бога и се старала да Му угождава съ добри дѣла и праведенъ животъ.

Саприкий, егемонъ, или управителъ на Кападокийската областъ, извикалъ на сждъ Доротея като християнка. Девическата се молила Богу и като изпросила Неговата всесилна помощъ, безстрашно се явила предъ управителя. Той почналъ да я убеждава да принесе жертва на боговетъ, както заповѣдалъ царьтъ. Дезицата отговорила, че Богъ. Царьтъ Небесенъ, е заповѣдалъ само на Него да се покланяме и че тя ще изпълни Неговия законъ и нѣма да се поклони на идолитъ. Управителътъ ѝ заплашвалъ съ жестоки мъки, ако тя не се откаже отъ своята вѣра. Тия мъчения сж временни, — отговорила Доротея, а гиенски-

тъ мъки сж вѣчни. Ще се спася отъ вѣчнитъ мъки, ако не се уплаша отъ временитъ. Азъ помня думитъ на моя Господъ: „не бойте се отъ ония, които убиватъ тѣлото, а душата не могатъ да убиятъ; а бойте се повече отъ Оногова, който може и душата ти и тѣлото да погуби въ геената“ (Мат. 10, 28).

Управителътъ заповѣдалъ да поставятъ Доротея на мѣстото на мъчението, като мислилъ, че тя ще се уплаши отъ мъкитъ и ще се съгласи да се откаже отъ своята вѣра. Девическата му казала; „Защо бавишъ и не заповѣдашъ да ме мъчатъ. Дай ми по-скоро да видя Оногова, за Когото азъ не се страхувамъ да страдамъ и да умра. Кой е той?—попиталъ управителътъ.

— Христосъ, Синъ Божи, — отговорила девическата.

— Где е тоя Христосъ?

— По всемогъществото на Своето Божество Той е вездесжщъ, — отговорила Доротея, — а по Своето човѣчество Той е на небесата, отъ дѣсната страна на Своя Отецъ. Съ Отца и съ Духъ Свети Той е едничкия Богъ. Той ни призовава въ рая, гдето е вѣчна радостъ,

гдето градинитѣ вѣчно цвѣтатъ, плодетѣ всѣкога здръжатъ и душитѣ на светиитѣ всѣкога се веселятъ въ Христа. Саприкие, повѣрвай на думитѣ ми и ще се избавишъ отъ гибель, и ще влѣзешъ въ небесенъ рай.

Но думитѣ на светата не вразумили Саприкия. Той продължавалъ да я увещава да се поклони на боговетѣ, да се омъжи и да спаси живота си. Девицата решително му отговорила:

— Нѣма да принеса жертва на идолитѣ, защото азъ съмъ християнка. Нѣма да се омъжа, защото азъ съмъ невеста Христова. Моята вѣра ме води въ райа и въ чертога на моя Женихъ.

Като видѣлъ, че неговитѣ увещания сж безполезни, Саприкий заповѣдалъ жестоко да мжчатъ девицата. Следъ това управителътъ намислилъ друго средство, за да склони Доротея да се откаже отъ вѣрата. Въ Кесария живѣли две сестри — Христина и Калиста, които по-рано били Християнки, но се отказали отъ вѣрата си отъ страхъ предъ мжитѣ. Заради своето отказване тѣ получили отъ езичниците много пари и живѣли въ богатство и разкошъ, срѣдъ суетни удоволствия. Саприкий се надѣвалъ, че тѣхниятъ примѣръ ще въздействува на Доротея. Той изпратилъ при тѣхъ девицата, като имъ обещалъ богати подарѣци, ако тѣ я склонятъ да се откаже. Доротея прекарала у тѣхъ нѣколко дни, и тѣ усърдно я придумвали да последва тѣхния примѣръ, като и посочвали, отъ една страна, всички свѣтосни радо-

сти, отъ друга — мжчителната смъртъ.

— Не губи ти въ мжки тоя радостенъ животъ, — казвали и тѣ. Спаси се отъ преждевремената смъртъ. Послушай нашия съветъ.

— По-добре вие послушайте моя съветъ, — отговорила имъ Доротея. Покайте се за вашето отрицание и отново се обърнете къмъ Христа. Господъ нашъ е безкрайно благъ и милостиво ще приеме ония, които искрено се обръщатъ къмъ Него.

— Какво ще мислимъ вече за Христа? — казвали сестритѣ. Ние сме изгубили своята надежда на Него. Като се отрекохме отъ Христа, не можемъ вече да се завърнемъ при Него.

— Вие тежко сте съгрѣшили, като сте се поклонили на идолитѣ, — отговорила Доротея. Обаче, вие още повече грѣшите, като се отчайвате и съмнявате въ милосърдието Господне. Той може и иска да изцѣри вашитѣ рани. Затова Той се нарича и изкупителъ, че ни изкупва отъ грѣха; нарича се и Спасителъ, че ни спасява и цѣри нашитѣ душевни болести. Обърнете се къмъ Него съ всичко сърдце и не се съмнявайте въ Неговото милосърдие.

Като чули тия думи, дветѣ сестри съ радостъ паднали въ нозетѣ на Доротея и просили нейната помощъ съ своитѣ молитви. Както се вижда, макаръ да били срѣдъ богатство и безопасностъ, тѣ нѣмали вшшето благо — душевния покой. Отъ него се ползуватъ само ония, които твърдо се надѣватъ на Господа. Като замѣнили Христа съ временни блага, тѣ не смѣли не само да се

надѣватъ на Него, но и да мислятъ за Него. Думитъ на Доротея още повече пробудили у тѣхъ гласа на съвестта, но наедно съ това изпълнили душата имъ съ надежда. Тѣ почнали да се молятъ. Доротея застана на колѣне и сжщо молила Бога, да приеме тѣхното покаяние. „Боже милостиви!—говорила тя, — Ти не искашъ смъртта на грѣшника, но неговото покаяние и исправление. Ти си казалъ, че на небесата силитъ небесни се радватъ за единъ разкаялъ се грѣшникъ! Яви, прочее, Твоята милостъ на тия заблудили се овци и, като Пастиръ добри, приеми ги отново въ Твоята ограда!“ Сестритъ се молили съ сълзи и съ сърдечно съкрушение. Господъ чулъ тѣхната молитва и имъ далъ сила да докажатъ на дѣло своето разкаяние.

Следъ нѣколко дни Саприкий повикалъ при себе си Доротея и дветѣ сестри. Като оттеглилъ Христина и Калиста на страна, той ги попиталъ, предумали ли сж Доротея да се отрече. Сестритъ му отговорили: „Ние сами сме се заблуждавали, ние сами сме сгрѣшили, като сме се отрекли отъ Христа, поради страхъ отъ мжченията. Но Господъ ни даде покаяние, и ние Го молимъ да ни прости нашия тежкъ грѣхъ“.

Саприкий се разсърдилъ. Заповѣдалъ да вържатъ сестритъ и да ги предадатъ на изгаряне. Тѣ твърдо пренасяли мжитъ и винаги викали къмъ Господа: „Господи Исусе Христе, приеми нашето покаяние и ни дай прошка! Доротея съ радость гледала на тѣхния подвигъ, като имъ говорила за наградата, която ги очаква на

небесата. Тѣй свършили сестритъ и приели мжченически вѣнци. Следъ смъртта на Христина и Калиста, Саприкий заповѣдалъ жестоко да мжчатъ Доротея. Срѣдъ страшни страдания лицето на мжченицата сияело отъ неизказана радость.

На що се радвашъ?—говорилъ ѝ озлобениятъ Саприкий.

— Презъ цѣлия ми животъ не е имало по-радостенъ день, — отговорила светата. Богъ ми помогна отново да обърна къмъ Него две души, които ти, съ помощта на дявола, бѣше откъсналъ отъ Господа. За тѣхъ сега има голѣма радость на небесата. Радватъ се и тържествуватъ ангелитъ и всички небесни сили, апостолитъ, пророцитъ и светитъ мжченици. Защо се бавишъ Саприкий? Дай ми по-скоро да се зарадвамъ на небесата съ тия, съ които съмъ и плакала на земята.

Тогава Саприкий заповѣдалъ да усилятъ още повече мжченията на Доротея. Нея я обгаряли съ огънь, били я по-лицето. Тя пренасяла всичко съ радостно спокойствие. Най-последно, управителятъ изгубилъ надежда, че тя ще се отрече отъ своята вѣра и я осждилъ на смъртъ. Когато светата чула смъртната присжда, тя радостно извикала: „Благодаря ти, Господи, че ме призовавашъ въ Твоя рай и ме водишъ въ Твоя пресвѣтълъ чертогъ!“ Повели я на смъртното наказание.

Когато водили светата на смъртъ, единъ езически ученъ, на име Теофилъ се надсмѣлъ надъ нея, понеже считалъ за безумие нейната вѣра, и викалъ следъ нея: „Послушай невеста Христова, изпрати ми плодове и цвѣтове изъ рая на

Твоя Женихъ!“ — „Наистина ще ти изпратя“, кротко отговорила девицата. Като дошла на мѣстото на наказанието, тя измолила палача, да ѝ даде време да се помоли. Когато тя свършила молитвата си, явилъ ѝ се Ангелъ Божи въ образа на свѣтълъ юноша, който държалъ въ ржце цвѣта и плодове. „Отнесете това на Теофила“, казала светата. Следъ тия думи тя преклонила глава подъ меча, и чистата ѝ душа полетѣла къмъ Господа, Когото тѣй пламено тя любила.

Въ сщия день Теофилъ събралъ своитѣ другари и приятели, разправилъ имъ своята шега, като се смѣялъ. Той имъ казалъ: днесъ, като водѣха на смъртъ Доротей, която се наричаше невеста Христова и увѣряваше, че отива въ небесния рай, азъ ѝ казахъ: „Невесто Христова, изпрати ми цвѣта и плодове изъ рая на Твоя Женихъ. Тя ми отговори, че ще ми изпрати“. Всички се смѣяли, ала изведнажъ се явилъ предъ Теофилъ свѣтълъ и прекрасенъ юноша, който държалъ въ ржцетѣ си три ябълки и три рози. Той ги подалъ на Теофилъ, като му казалъ: „Доротей споредъ обещанието си, изпраща ти това изъ рая на своя Женихъ“. Следъ тия думи отрокътъ се отдалечилъ, а въ ржцетѣ на Теофила останали плодетѣ и цвѣтята. Теофилъ се смутилъ и извикивалъ: „Христосъ е истински Богъ!“

— Да не си побъркалъ ума си, Теофиле? — казвали му очуденитѣ приятели. Но Теофилъ имъ показалъ цвѣтоветѣ и плодетѣ, като имъ напомнилъ, че презъ това време цѣла Катадокия е покрита съ

снѣгъ и не разстатъ нито цвѣта, нито плодове.

— „Блажени сж, които вѣрватъ въ Христа и които страдатъ заради Неговото име! — извикалъ той въ заключение на своята речъ, — защото той е Богъ истински, и които вѣрватъ въ Неговото име, наистина сж премждри!“

Другаритѣ му съ очудвание внимавали въ думитѣ му. Най-после, като видѣли, че Теофилъ продължавалъ да славя истинския Богъ, нѣкои отъ езичницитѣ съобщили на управителя. Управительтъ го повикалъ при себе си. Теофилъ изповѣдалъ безстрашно Исуса Христа.

— Чудя се, — казалъ управительтъ, — какъ ти, човѣкъ мждъръ и ученъ, изведнажъ хвалишъ името на Оногова. Когото до сега хули.

Оттова и познай, че Той е истински Богъ, тѣй като внезапно ме откъсна отъ заблужденията и ми даде да узная пжтя на правдата, — отговорилъ Теофилъ.

Управительтъ се постаралъ да отклони Теофила отъ вѣрата. Последниятъ, обаче, продължавалъ съ твърдостъ да изповѣдва Христа. „Азъ до сега се заблуждавахъ, — казвалъ той, — и поради това хулихъ името Христово. Сега се кая за по-раншнитѣ си грѣхове и хули. Отъ всичко сърце вѣрвамъ въ безсмъртния Христосъ Синъ Божи и изповѣдвамъ Неговото свето име“.

— Азъ виждамъ, че ти желаешъ да погинешъ отъ люта смъртъ, — казалъ управительтъ.

— Напротивъ, азъ желая да намѣря добъръ животъ, — отговорилъ Теофилъ.

— Предъ смъртта азъ ще те предамъ на жестоки мжчения, — казалъ управительтъ.

— Азъ желая да умра за Христа Бога.

— Спомни за жената и децата си, — казалъ управительтъ. Не е ли голѣмо безумие самоволно да се отива на мжчение и смъртъ?

— Не безумие, а велика мъдростъ е да не се боимъ отъ временнитъ мъжи и да търсимъ вѣченъ животъ, — казалъ Теофилъ.

— Нима ти обичашъ мжченията повече отъ спокойствието, и смъртта повече отъ живота? — попиталъ управительтъ.

— Азъ се боя не отъ мжченията и смъртта — отгосторилъ Теофилъ, но отъ ония мъжи,

които нѣматъ край и отъ оная смъртъ, която води къмъ вѣчна смъртъ.

Като видѣлъ, че увещанията сж безполезни, управительтъ заповѣдалъ да окачатъ Теофила на дърво и жестоко да го биятъ, а мъченикътъ се радвалъ, че страда заради Господа и благодарилъ Богу. Управительтъ заповѣдалъ още да усилятъ мжченията, да стържатъ тѣлото му съ желѣзни жбци и да го обгарятъ съ огнь. Средъ мжченията, обаче, лицето на Теофила сияло отъ радостъ и той пропѣлжавалъ да изповѣдва името Христово. Най-после той билъ осъденъ на смъртно наказание. Теофилъ навелъ глава надъ меча съ думитъ: благодаря Ти, Христе, Боже мой и отлетѣлъ къмъ Господа.

Наука за духовния животъ.

Въздействие на духа върху душата на човѣка и произлизащитъ отъ това явления въ мислителната, дейната и чувстващата области на душата.

(Продължение отъ кн. 7).

Стремежъ къ добродетелитъ.

У дейната частъ на душата отъ въздействието на духа върху ѝ се явява желание и производство на безкористни дѣла или добродетели, или даже и нѣщо по-високо — стремежъ да стане *добродетелна*. Както видѣхме, работата на душата въ тая нейна частъ — во-

лята — е да устрои временния животъ на човѣка, за да му бжде добре. Като върши това, тя всичко мѣри съ мѣрката на приятното, полезното и нужното за устройванитъ отъ нея животъ.

Но съ това тя не се задоволява. Тя излиза отъ тоя кръгъ и върши дѣла и начинки съвсѣмъ не за това, че сж нужни, полезни или приятни, но затова, че тѣ сж *добри* и *справедливи*, като се стреми къмъ тѣхъ съ всичка ревностъ, безъ да обръща внимание на това, че тѣ нищо не даватъ за временния животъ и даже сж за него

неблагоприятни и се вършатъ за негова смѣтка. У нѣкои хора такива стремежи се проявяватъ съ такава сила, че тѣ жертвуватъ за тѣхъ цѣлия си животъ, само и само да живѣятъ свободно за тѣхъ. Проявата на такъвъ родъ стремежи е повсемѣстна, даже и вънъ отъ християнството. Отъ къде се взема тя?—Отъ духа. Въ съвестта е начертана нормата за светъ —добъръ и праведенъ животъ. Като получи знание за него чрезъ съединението си съ духа, душата се увлича отъ неговата невидима красота и величие и рѣшава да го въведе въ кръга на своитѣ дѣла и своя животъ, преобразявайки и него споредъ неговитѣ искания. И всички съчувствуватъ на такъвъ родъ стремежи, макаръ на всички изцѣло и да не имъ се удаватъ. Нѣма, обаче, нито единъ човѣкъ, който отъ време на време да не е посветявалъ трудъ и средства за дѣла отъ такъвъ родъ.

Стремежъ къмъ красивото, изцѣлото.

Отъ въздействието на духа върху душата въ чувствувашата страна на последната се явява стремежъ и любовъ къмъ красивото или, както обикновено се казва, къмъ изящното.

Както видѣхме, истинското назначение на чувствувашата страна на човѣшката душа е да възприема съчувствено благоприятнитѣ или не благоприятнитѣ свои състояния и въздействия отъ вънка, споредъ удовлетворението или неудовлетворението на душевно-тѣлеснитѣ нужди. Но наредъ съ тия тѣй да се кажатъ *користни* чувства въ реда на човѣшкитѣ чувства,

ние виждаме и редъ *безкористни* чувства, които възникватъ независимо отъ удовлетворението или неудовлетворението на нуждитѣ — чувства отъ услаждане съ красотата. Напр. не ни се иска да откъснемъ окоето си отъ цвѣтята и ухото отъ пѣнието само за това, че едното и другото сж красиви. Всѣки човѣкъ урежда и украсява своето жилище само защото така е по-красиво. Отиваме на разходка и избираме мѣсто, което е по-красиво. Надъ всичко това стои насладата, която ни се доставя отъ картинитѣ на *живописъта*, отъ произведенията на *скулптурата*, отъ *музиката* и *пѣнието*, а и отъ това по-високо стои насладата отъ *поетическитѣ* творения. Изящнитѣ произведения на изкуството наслаждаватъ не само съ красотата на външната си форма, но най-вече съ красотата на вътрешното си съдържание, съ красотата, съзерцавана чрезъ ума, идеалната.

Отъ къде се взематъ тия прояви въ човѣшката душа?

Това сж гости отъ друга областъ, изъ областта на духа. Духътъ, който знае Бога, по естественъ за духа пътъ, постига Божията красота, и отъ нея единичката търси да се наслаждава. Макаръ човѣшкия духъ и да не може опредѣлено да каже, какво нѣщо е Божествената красота, но, носейки съкровенно у себе си предначертание за нея, той опредѣлено казва, какво нѣщо тя не е, изразявайки това си показание съ туй, че той не се удовлетворява отъ нищо тварно.

Да се съзецава, вкусява и наслаждава отъ Божията красота, — това е нужда на духа, то е неговъ животъ и животъ райски. Като получава знание за

нея отъ съчитанието си съ духа, душата се увлича отъ нея и постигайки я по свой душевенъ начинъ, ту въ радост се хвърля, защото въ нея ѝ се представя нейното отражение (дилетантитъ), ту сама измисля и произвежда нѣща, въ които мисли да я отрази, както тя ѝ се представя (художниците и артистите). Ето откъде сж тия гости: сладостнитѣ, откъснати отъ всичко чувствено, чувства, нздигжши душата до духа и одуховяващи я!

Не ще и дума, че когато говоримъ тукъ за произведенията на изкуството, разбираше само ония отъ тѣхъ, на които съдържањето имъ е Божествената красота на невидимитѣ божествени нѣща, а не и ония, които, макаръ и красиви, обаче, представятъ сжщия душевно-тѣлесенъ битъ (животъ) или сжщитѣ земни нѣща, които съставляватъ постоянната обстановка на сжщия битъ. Душата, насочвана отъ духа, не дири само красизото, но въ прекраснитѣ форми дири отражението на невидимия прекрасенъ миръ, където я тегли духътъ съ своето въздѣйствие.

Ето какво нѣщо е далъ духа на душата, като се съединилъ съ нея и ето въ що се проявява одуховеностъта на душата!

Приложение. Одуховена ли е вашата душа? Занимаватъ ли Ви идейни мисли или мисълта ви се върти около онова, което Ви заобикаля? Вълнува ли се душата ви отъ безкористни дѣла или Ви занимава само приятното, полезното и нужното? Запомнете душевното си състояние презъ утрешния день и направете анализъ на всички мисли, желанія и чувства, като отдѣлите чистодушевитѣ отъ духовно-душевитѣ.

Видове или степени на човѣшкия животъ.

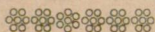
Да направимъ заключение отъ всичко казано. Нѣколко страни има у насъ или по-добре, нѣколко степени на живота! — Има страна и степенъ на живота — *духовна*, има — *духовно-душевна*, има — *собствено душевна*, има — *душевно-тѣлесна*. Къмъ нея се отнасятъ наблюденията, въображението и паметъта, желанията изъ нуждитѣ на тѣлото и чувството на тѣлеснитѣ състояния и впечатления. Има — *най-после, и тѣлесна страна*. Петъ вида, *но лицето на човѣка е едно* и това едно лице живѣе ту единъ, ту другъ, ту трети животъ, и съобразно съ това, какъвъ животъ живѣе, получава особенъ характеръ, отражаващъ се и въ неговитѣ възгледи, и въ неговитѣ правила, и въ неговитѣ чувства, т. е. човѣкъ бива или *духовенъ* съ духовни възгледи, правила и чувства, или *душевенъ* — съ душевни понятия, правила и чувства, или *плътски* — съ плътски мисли, дѣла и чувства. Когато човѣкъ бива *духовенъ* — това не означава, че тогава душевностъта и тѣлесностъта отсъствуватъ отъ него, а означава, че тогава *духовностъта* у него бива господстваща, като подчинява на себе си *душевностъта* и *тѣлесностъта* и ги прониква. Сжщо така и когато човѣкъ бива *плътски*, не значи, че неговата *духовностъ* и *душевностъ* сж изчезнали, но значи, че тогава всичко у него се оплътнява, и *духовностъта* и *душевностъта* ставатъ *плътски*, подчиняватъ се на плътъта, отъ нея тѣ се потъпкватъ и въ робство държатъ.

Свободата на човъка и неговата виновност.

Тъй като на която степен и да се намира човъкът, другитъ страни на негова животъ оставатъ да съществуватъ въ него, то нито на една степенъ човъкът не бива да се поробва така, че вече да не може да се освободи отъ това робство. Напротивъ, човъкът има всъкога възможностъ да преминава отъ една степенъ въ друга, като ослаби една страна на живота си и усили друга. Така напримѣръ духовния човъкъ може да падне въ душевностъ и тѣлесностъ, и плътскиятъ да се издигне до духовностъ, когато първия възлюби душевното и плътското, а втория потърси духовното. Човъкътъ *всъкога е свободенъ. Свободата му е дадена наедно съ самосъзнанието и наедно съ него съставятъ съществуването на*

духа и нормата на човъчността. Угасете самосъзнанието и свободата, — вие угасявате духа, и човъкътъ става нечовъкътъ.

Но твърдейки, че човъкътъ има свобода да се движи нагоре и надолу по степенитъ на своя животъ, това не ще рече, че еднакво *лесно и удобно* е за човъка да се *движи отгоре надолу*, или *отдолу нагоре*, и че тия движения могатъ да ставатъ у него тъй бързо и често, както става преминаването отъ една стая въ друга, преминавания по нѣколко пѣти на день. Ще рече само, че човъкътъ, съзнаващъ себе си свободенъ, е виновникътъ на своето вътрешно състояние, и че ако той падне въ такава състояние, което не може да подобри, и остава въ него, самъ е виноватъ за това и самъ е отговоренъ и предъ Бога и предъ хората. (Следва).

Възпитанието на децата.

Въ нашия животъ често пѣти се забелезватъ твърде странни явления: обръща се внимание на нѣща, които малко заслужаватъ внимание и се минава безъ внимание онуй, което съставя основата на живота. Това трѣбва да се каже и относно възпитанието на децата. На възпитанието на младото поколение у насъ всъкога се е гледало, като на задача второстепенна, даже и като нѣщо по-долно.

Напрасно животътъ постоянно дава най-силни и най-убедителни доказателства за пресъщността на такъвъ възгледъ. Напразно отдѣлни личности сж

посвещавали всички свои сили на младото поколение, па и други хора сж канили къмъ това, като къмъ най-неотложно дѣло. — Обществото е бивало глухо и не се е отзовавало. Но дълго така не можеше да се продължава.

Държавниятъ, църковниятъ и всѣкъкъвъ другъ общественъ животъ бива единъ или другъ въ зависимостъ отъ това, какви сж хората, които го създаватъ. Хората пъкъ ставатъ едни или други въ зависимостъ отъ това, какви сж ги възпитали. А тъй като у насъ на възпитанието не се обръща никакво внимание или се възпитава твърде

лошо, животътъ малко по-малко се пълни съ лоши хора. Колкото повече тече времето, толкова все повече и повече животътъ загнива и се разлага. Най-после настана време, когато за всички въ всички области на живота станана очевидни неговитѣ страшни рани.

Едвамъ сега обществото почва да се опомня. А като се опомня, почва да търси причинитѣ на всестранното разложение на живота, та като ги намѣри, да ги отстрани и съ това да оздрави самия животъ.

Въ що обществото вижда тия р. чини?

Той сочи на много нѣща, но почти всѣкога въ нѣщо външно: въ неравенството на хората, въ угнетението единъ други, въ несправедливостта на взаимнитѣ отношения, въ нечестността, въ немарливостта къмъ своитѣ длѣжности, въ забравянето на дълга и. т. н. И мнозина не искатъ да признаятъ, че всичко това, тъй да се каже, сж второстепенни причини, че има нѣщо по-дълбоко, което е родило всичко това: и нечестността, и забравянето на длѣжноститѣ и пр. Въ що, прочее, се крие първата и най-дълбока причина? — Въ лошото възпитание. Най-после, едвамъ въ последно време, почна да се признава това. Сега вече отъ ново се чуватъ гласове, че трѣбва да се обърне особено внимание върху възпитанието на децата, ако искаме тѣ да бждатъ добри, че ако по-рано добре и добросъвестно възпитаваха, България нѣмаше да преживѣе онова, което тя преживѣ и преживява. Съ тази целъ на много мѣста се устроятъ вече кржжози,

събрания, учреждения, правилно организирани.

Отдавна трѣбваше да стане това! Наистина на въпроситѣ за възпитанието, поради шума на текущия животъ, още не е дадено надлежното мѣсто, и въ дѣлото на общото стрсиелство на родната земя не имъ даватъ първенствуваще значение. Но, въпреки това, предъ обществото стои въпроса: какъ да се възпитава? Ето по това именно ще кажа нѣколко думи. Всѣка вещь само тогава е добра, само тогава има смисълъ, когато удовлетворява своето назначение: кжщата, когато е топла и удобна; дрехата, когато пази отъ влияние то на стихиитѣ и съответствува на изискванията на приличията; законитѣ, когато пазятъ живота на гражданитѣ и. т. н. Ако предъ нѣкого стои задача да направи или оформи нѣкой предметъ, първото, което трѣбва той да узнае, това е, за каква цѣль е нуженъ тоя предметъ. Следъ това вече той се съобразява съ туй и го оформява. Сжщо така и предъ всѣки възпитателъ трѣбва преди всичко да бжде изправенъ въпроса: каква е целта на човѣшкото сжществуване? Споредъ това, какъ възпитателтъ ще отговори на тоя въпросъ, така той и ще възпитава.

И ето нѣкои казватъ: въ живота трѣбва преди всичко да бждешъ здравъ; и поради това старайте се да направите децата си здрави, а следъ това само детето ще си намѣри пжтъ. Други казватъ: главното назначение на човѣка е да бжде добъръ гражданинъ; къмъ това трѣбва да бжде насочено и цѣлото възпитание.

Трети показватъ на развитието силата на волята у детето или на още друга нѣкоя целъ и съобразно съ нея на цѣлото възпитание на детето даватъ известно направление.

Где е истината? Нѣма я нито въ едно отъ тия и въ много подобни твърдения. Разбира се, човѣкъ трѣбва да бѣде и здравъ и силенъ по воля, и добъръ гражданинъ и и добъръ семейникъ, но всичко това и подобно нему не е главната целъ на човѣшкия животъ, не е неговото главно назначение. Всичко това, тъй да се каже, сж условията на неговия животъ или онова, което му помага да изпълни главната най-велика целъ на своя животъ на земята. Царството на тоя свѣтъ, семействата, различнитѣ общества минаватъ, разрушаватъ се, а човѣкъ си остава, — нима преходещето може да бѣде целъ на негова животъ!

Не, човѣкъ, най-после, трѣбва да разбере, че главната целъ на негова животъ може да бѣде само въ едно—въ вѣчния стремежъ къмъ вѣчния Богъ, въ изпълнение на Неговитѣ завети, въ това, да въплоти въ себе си свойствата на Бога, наистина да стане Неговъ образъ и подобие. Богъ изпратилъ човѣка на земята, щото той малко по-малко да превърне земята въ мѣсто на царството Божие. Богъ далъ на човѣка искрата на своето Божество, Своя образъ и подобие за туй, щото човѣкъ да раздухва тази искра, самъ да става и другитѣ да прави подобни на Бога. Само отъ такова гледище ставатъ ясни и семейството, и държавата, и величието на волята у човѣка,

и необходимостта на здравето, и всичко, на което указватъ като целъ на живота. Човѣкъ трѣбва да бѣде добъръ семейникъ, но добъръ семейникъ е оня, който се старае да направи своето семейство огнище на хрстіянско добро и на првдата Божия. Сжщо така и добъръ гражданинъ е само оня, който се старае цѣлия животъ на държавата да свеле къмъ изпълнение преди всичко на Божиитѣ завети. Защото въ края на краищата, каква трѣбва да бѣде държавата? — Земно учреждение, помагаше на своитѣ граждани да достигатъ небесното отечество, което е и крайната целъ на тѣхното земно сжществуване.

Ето, значи, где е нашата главна целъ — въ стремежа къмъ Бога, къмъ небето съ неговитѣ велики завети. Съобразно съ това ние и трѣбва да възпитаваме нашитѣ деца. Ние трѣбва да заложимъ въ тѣхнитѣ души, колкото се може по дълбоко, искренъ стремежъ къмъ животъ по Божиитѣ завети. Ап. Павелъ говори: „Бащи... възпитавайте ги (децата) въ учението и наставлението Господне.“ (Ефр. 6, 4). А като хвърлимъ първитѣ семена на стремежа къмъ Бога, ние трѣбва всѣкакъ да се грижимъ, за да израстнатъ тия семена да защитимъ тѣхния плодъ отъ всѣкакъвъ пагубенъ вѣтъръ.

Ако всѣки отъ насъ направи това, той ще изпълни своя дългъ къмъ Бога, обществото, държавата и детето. Защото царството Божие ще има въ лицето на такова дете свой съзидателъ, държавата и обществото — полезенъ гражданинъ и членъ хрстіянинъ,

самото дете ще получи възможност на щастлив живот, защото ще бъде поставено на истински път, и въ сърдцето му ще може да живее само една благодарност към родителитъ.

Основитъ, които се полагат въ детинство у душата, тъй силно се чувствуватъ въ следващия животъ, че, може да се каже отъ тѣхъ собствено се и опредѣля характера на тоя животъ. Бащи и майки, знайте това и не забравяйте да направите отъ детето действителен образъ и подобие Божии, когато душата му ще е подобна на мекъ восъкъ. Знайте, че каквито вѣтрове следъ това да върлуватъ въ живота на вашитъ деца, тѣ не могатъ да изтрѣгнатъ младото дръвче, посадено съ вашитъ ржце; дръвцето се издига къмъ небето и се разраства на далеко въ ширина. Свидетел на това е самиятъ животъ. Хората подъ влиянието на буритъ на живо-

та и нейнитъ вѣяния много могатъ да забраватъ. Но тѣ не могатъ да забраватъ онова, което е вложено въ душата презъ време на далечното мило детинство. Нека това ви укрепи въ вашитъ грижи за децата.

Нека ви укрепяватъ и образитъ на великитъ подвижници и работници на духа и доброто. Погледнете въ тѣхнитъ живо-тоописания: какъ много отъ тѣхъ сж станали такива, каквито сж били, именно благодарение на грижитъ на своитъ родители; въ детинство родителитъ, и най-вече майкитъ, съ своитъ нежни ржце сж насадили въ тѣхнитъ души стремежъ къмъ небето, и този стремежъ тѣ сж носили презъ цѣлия си животъ, съ този стремежъ тѣ сж освѣтили и съгрѣли живота на цѣлия свѣтъ.

Майкитъ сж дали велики подвижници на свѣта, — това може да направи и сега всѣка майка.

Нагоди Монахъ Павли.

БЕЛЕЖКИ

ОТКРИВА СЕ ПОДПИСКА.

Освенъ тази, още една книжка, и IV годишнина на „Християнка“ се завършва. Отъ м. априлъ се започва V-та юбилейна годишнина. На уводно мѣсто въ тая книжка ние пишемъ за условията, подъ които ще се получава „Християн-

ка“. Молимъ всички наши абонати да прочетатъ въпросната статия и взематъ присърдце молбата ни.

Починалъ митрополитъ.

На 25 м. м. почина русенския митрополитъ Василий на 84 год. възраст. До последнитъ си минути той е билъ бодъръ и въ пълно съзнание. Той е роденъ въ Цариградъ

и свършил халкийската духовна школа. Митрополитъ Иларионъ Макариополски го взелъ за свой дяконъ. Следъ това той следвалъ по философия въ Мюнхенъ. Билъ протосингелъ на тогавашния русенски митрополитъ Григорий, следъ смъртта на когото станалъ русенски митрополитъ. 20 години непрекъснато е билъ членъ на Св. Синодъ. Той е билъ възпитателъ на Н. В. Царя. Погребението му е извършено на 27 т. м.

Духовното лице?

Г-нъ Ст. Михайловски така пише за него:

Духовното лице, — свещеникъ, монахъ, епископъ, патриархъ, — е възприело драговодно една света мисия; то полага живота си въ служение на човѣчеството.

По примѣра на Богочеловѣка, то е служителъ обществень.

То е длъжно да възлюби ближнитъ си, за да ги научи да възлюбятъ Небесния Баща.

То е длъжно да ободрява отруденитъ, да сподѣля мжкитъ на страдалцитъ, да насажда надежда тамъ, гдето царятъ упадъкъ и немощъ.

То е длъжно да ускорява обновения на духоветъ, като ги упътва къмъ себеотречение — като имъ дава примѣръ отъ саможертвование.

То длъжно е да вселява миръ въ земнитъ живѣлища, като посажда милостъ и доброта въ сърцата, въра и богопочитание въ съвѣститъ.

То е длъжно да показва на народнитъ маси единствения пътъ, който води къмъ слава и величие — пътя на добродѣтелта и свѣтостъта, пътя веднажъ за винаги очертанъ отъ Христовата блага вѣстъ. На свещенослужителитъ ние бихме дали прочее, следния съветъ:

Уредете духовно наставничество. Превъзпитайте народнитъ маси чрезъ евангелското слово. Но отхвърлете всѣко друго оръжие за идейно ратоборство. Скъсайте всѣкакви връзки съ онѣзи уици синдикати за експлоатиране на общото дѣло — наречени партии. Чрезъ евангелската поука, вий ще презсздадете народния духъ — и по тоя начинъ ще извършите, за славата и величието на нашето племе, подвижъ сто пъти по-живоносенъ отъ подвига на най-опитния и най-даровития държавникъ!

Жития на светийтъ. Поради малкото абонати и слабата разпродажба, томъ II за м. февруарий жития на светийтъ още не е отпечатанъ. За по-широко разпространение той ще излѣзе на нѣколко части. Ония отъ абонатитъ, които сж внесли абонамента си за II-я томъ, нека не се безпокоятъ: ще го получатъ, макаръ и съ малко закъснение.

Зли подкупни хора се опитаха да разтроятъ Братството ни, като съ голѣми хитрини изтръгнатъ отъ него отъ подготвенитъ сестри и ги вмъкнатъ въ живота. Опититъ, обаче, на тия лоши продажни хора, удариха о камъкъ. И тѣ, озлобени отъ своя неуспѣхъ, почнаха да ругаятъ сестритъ по вестници съ измислени бѣгания, романи и пр. Нека ругаятъ. И това нѣма да имъ помогне. Братството съ още по-голѣма сплотеностъ и преданостъ ще продължава своята дейностъ, а тѣ ще си останатъ посрамени за своята продажностъ и безчестие.

Дйтоско Правосл. Христ. ученическо дружество „Отецъ Паисий Хилендарски“ по коледнитъ празници е дало две забави — на първия денъ на Коледа и на Новата година. Материяла на забавитъ е билъ добре подбранъ. Отлично впечатление прави усърдието на това дружество.

За живота на прав. братства и дружества. Свещеници и ръководители на християнскитъ прав. братства и учен. пр. дружества, съобщавайте ни по-важнитъ събития изъ живота на братствата и дружествата Ви за хроникване въ „Християнка“. Изпрашайте ни и снимки, кога имате такива, сжщо за помѣстване въ Християнка, съ обяснения на снимкитъ.

Животътъ на нашитъ протестанти е подъ нулата.

Въ брой 2, стр. 15 на протестантската „Духовна обнова“, редакцията, следъ като пише, че Българската Правосл. Църква вземала мърки срещу сектантитъ, казва „днесъ тя (Бълг. Прав. Църква) е мъртва и погребана въ обряди и формализъмъ — тя има грѣцко християнство, но

не и Христово живо християнство". Непосредствено следъ това обвинение, редакцията на протестантското списание продължава:

„Протестантството у насъ преживява криза и упадъкъ. Много църкви и общества (протестантски) сж мъртви и заспали, защото и тѣ се отдадоха на формализъмъ (съ други думи, станали грѣцки б. р.). . . Липсва онова живо и себепожертвователно християнство. . . Живота на много евангелисти е подъ нулата. . . Отъ днешния български евангелизъмъ, който е загубилъ сиянието си поради заспиване и забравяне да проповѣдва разпятия Христа. . .“

Добре, че си признаватъ и сами се самоизобличаватъ въ мъртвило.

На втория денъ на Коледа сжщото др-во е посетило и болнитѣ въ болницата.

На третия денъ на Коледа сжщото Братство е посетило болнитѣ войници въ военния лазаретъ.

За четвъртъкъ 13 т. м. Братството е поржало да се даде на сирацитѣ отъ общинската безплатна трапезария на повече отъ 300 деца пълненъ обѣдъ.

Вѣроучението въ цифри:

Християни	619,510,000
Конфуциевисти	300,830,000
Мохамедами	221,825,000
Хиндуси	210,540,000
Анимисти	158,270,000
Будисти	138,021,000
Шинтоисти	25,000,000
Некласифицирани религии	46,004,000

На цѣлото земно кълбо има 1,721,000,000 жители. Следва, че християнитѣ, макаръ да сж най-многобройни, все пакъ представляватъ една трета отъ населението на земното кълбо.

Само въ нашата България религиозната вѣротърпимостъ достига границитѣ до престѣпностъ спрямо народи и отечество. Ето какво правятъ другитѣ държави. Въ бр. 2 на протестантската „Духовна обнова“, стр. 13 четемъ: „Вѣрващитѣ въ Романия преживяватъ тежки времена. Дръ Рашбрукъ съобщава, че въ нѣ-

кои окрѣзи религиознитѣ събрания сж съвршено забранени. Вѣрващитѣ се глобяватъ, биятъ и затаврятъ. Библиитѣ и духовнитѣ пѣсни събиратъ и изгарятъ. Постройката на молитвени домове се забранява и тѣзи, които сж готови, не се позволява да се отворятъ. Въ войската, на евангелиститѣ се забранява да се събиратъ за Господня вечеря. На проповѣдницитѣ не позволяватъ да посещаватъ събранията си и мисионерскитѣ станции“. Работата се касае за протестантитѣ въ Романия. Така пазятъ хората родината си отъ духовно разпокѣсване. Само България е, която дава приютъ и свобода на всичко изгонени, каквото сж адвентиститѣ (сжботянци) които, изгонени отъ Романия, свободно се настанява въ България, като пренесоха и печатницата си, докато най-после фалираха и сега печатницата е въ рѣцетъ на нашето Братство.

При затворницитѣ, въ болницата и Лазарета.

В. „Нова борба“ (Хасково) съобщава, че по праздникитѣ Рождество Христово т. г. една комисия отъ Православното Провѣт. и Доброволно Братство „Св. Богородица“ въ градъ Хасково заедно съ ученическия хоръ отъ 1-ва прогимназия сж коледували изъ града и събрали волни пожертвувания по тоя случай. Отъ тия скромни средства Братството е купило, а сжщо така и събрало изъ между членовѣтъ си, разни подарѣци, като орѣхи, портокали, мандарини, бисквити, ябълки, кутии цигари, млѣко, сухари и книги съ духовно съдържание и на първия денъ на Коледа заедно съ прокурора г. Алексиевъ сж посѣтили Окр. затворъ. Тукъ както председателя на Братството Свещ. М. П-въ, така и прокурора г. Алексиевъ сж държали приветствени речи за значението на празника предъ всички затворници и Братството имъ е раздало горнитѣ подарѣци, отъ което всички затворници сж останали твърде трогнати и просълзени.

КНИГОПИСЪ

Нови синодни книги, отпечатани въ печатницата на Братството „Бълъ Кръстъ“.

1. Истината по младежкото християнско движение 15 лв.
 2. Безвѣрие и религия 5 лв.
 3. Християнство и Култура.—Е.Спекторски 5 лв.
 4. Душата сжествува—Анри дьо Пюли 20 лв.
 5. Вѣручението на Дъновъ и дѣновиститѣ предъ сжда на Св. слово Божие — М. Л. Калневъ . . 10 лв.
 6. Вѣрата въ Бога и природнитѣ явления — Д-ръ Р. Грунеръ, превелъ Ив. Г. Марковски . . 6 лв.
 7. Изповѣдта на единъ бившъ протестантски пастиръ . . . 10 лв.
- Всички книги сж отлични по съдържание и изящни по външност

Ние ги препоръчваме на читателитѣ си.

Освенъ горнитѣ книги, въ печатницата на Братството „Бълъ Кръстъ“ напоследъкъ сж отпечатани още и следнитѣ книги:

1. При нозетѣ на Исуса — Прев. Софрийски Митрополитъ Стефанъ 4 лв.
2. Сп. „Бълг. Овощарство“, кн.1 и 2 издание на Българското Землед. Дружество въ София, абонаментъ 30 лв.
3. сп. Зовъ“, кн.1-2 и отдѣлно 3 4 издание на съюза на прав. христ. дружества абонаментъ . . . 40 лв.
4. сп. „Родина“ кн. 1 и 2, за наука и год. абонаментъ 50 лева.

ПОЩА

Отъ с. Синитово свещ. Ив. Г. Лазаровъ пише съ дата 10 XI 1926 год:

„Отъ 9 т. м. сестритѣ на Бр. „Бълъ Кръстъ“ — П. и А. сж въ село. Най после съ право мога да отбележа, че писаното и желанието ми се осжществи доколкото е възможно за първи пжтъ споредъ случая. За всичко това съмъ твърде радостенъ и ако сѣдамъ да напиша тѣзи редовце, то да се не счита отъ която и да е страна за похвала, но за назидание къмъ душевенъ подтикъ и издигане малкитѣ свѣщници къмъ по свѣтло блѣщение въ сърдцата и душитѣ на

човѣка — християнинъ. Дадохъ колкото можахъ съдействието си. Вечерята, макаръ и късно доста, на бърже се подготвиха сестритѣ и дадоха духовенъ концертъ. Достатъчно бѣ да направимъ едно движение по улицата и да чуе и види и малко и голѣмо.

Въ уч.—щето при неудобно мѣсто, събрвниятъ народъ не можа да се побере: деца, младежи, жени и мжже. Небивалъ напливъ, всички затаени, усмирени и чакащи да чуятъ нѣщо. По слухъ узнали, че това сж монахини, още повече радостни, че

съ тѣхъ е енор, свещ. Наистина у-
знахъ, че тѣ всички сж развълнува-
ни, отдали мѣсто за моменъ на ду-
шата и сърдцето, жадуватъ за ду-
ховната храна на Бога. Свърши се
концерта съ казани думи отъ м. П.
за братството имъ и заключение,
благодарностъ отъ енор. свещ. къмъ
тѣхъ и висшата цър. управа за „до-
брите прояви“. По всички лица ли-
чеше сияние и възторгъ отъ задо-
волени душевни нужди. Останали
предоволни, християнитѣ изявиха же-
лание да се повтори другата вечеръ,
за онѣзи, които не сж видѣли. Съ
благодарностъ сестритѣ пожелаха.
Презъ деня сестр. П. и А. ходиха, при-
дружени отъ свещ. изъ селото и
разнесоха носената духовна книж-
нина. Макаръ и при особени обстоя-
телства да бѣхме, каква е ползата
не зная, но дано е задоволителна.

Вечерята се повтори концерта при
още по голѣмо стечение народъ.
Пуснаха се по-рано жени, девойки
и уч—ки, а следъ това останалитѣ
младежи и мъже. Сестритѣ изпъл-
ниха определени №-ра съ умѣние и
особена християнска смиреностъ, осо-
бено се радваха, когато говори м. П.
— Въобще, останаха съ напластени
и оживени паметни впечатления отъ
работницитѣ на нивата Божия. Рад-
вамъ се и азъ съ тѣхъ, като мои
пасоми и изказвамъ преголѣмата си
благодарностъ за ползата и за потикъ

къмъ сближение и християнизирание
и малки и голѣми. За дълго ще
помнимъ християнитѣ тѣзи дни като
праздникъ.

Съ скромностъ и смирение зами-
наха сестритѣ, но оставеното у село
отъ тѣхъ се въздига високо въ всѣ-
ка бр. душа и ще се помни за дълго
съ трепетъ на сърдцето за Божията
милостъ и истина.

На III день бѣха у с. есилиме.
моя енория, оказали имъ добъръ
приемъ съ бележка отъ моя страна,
изявиха желание бл. хр. сжщо ве-
черята да имъ дадатъ забава, на-
учили се разбира се, за станалото у
село. Преходни селото, раздали д.
книжнина, беседвайки тукъ таме,
завършили благополучно, ето изпра-
ща кмета бележка да бѣда и азъ
посрѣдъ тѣхъ. Веднага отидохъ и отъ
5 часа се почна, като имъ обяснихъ
задачитѣ и целитѣ на обиколкитѣ на
с - тѣ и на Бр. Б. Кр. При стечение
на всички християни и хр - ки, се-
стритѣ изпълниха своитѣ № - ра, съ
заккючение отъ м. П. и мое смире-
ние, благодарностъ отъ името на
енорията къмъ Бр „Б. Кр.“ съ по-
желание за по чести посещения отъ
Такъвъ характеръ, както каза единъ:
„тѣ ни влѣха балсамъ въ душитѣ и
Промѣна на сърдцето“. Дсховна ра-
достъ и честъ на служителитѣ Хри-
стови, напредъ за преуспѣване въ
дѣлото Божие.

ИЗДАНИЯ НА БРАТСТВО „БЪЛЪ КРЪСТЪ“

1. Сп. „Християнка“ I, II, III, IV год. Год. IV . . . 40 лв.
изтекли годишнини по 80 „
2. Библия въ картини — разкошно издание отъ
картини съ объяснител. текстъ 120 „
3. „Жития на светиитѣ“ за януарий 80 „
4. Щампи едноцѣтни: Св. Богородица, И. Христосъ,
нержкотворенъ образъ, Св. Николай 5 „
5. Живота на Св. Ив. Рилски, илюстровано издание 5 „
6. — „ — Св. Димитъръ Солунски — „ — 5 „
7. — „ — Св. Николай Мирликийски — „ — 7 „
8. Сътворението на свѣта съ 10 библейски картини 10 „
9. Притчитѣ, чудесата и страданията на Христа въ
картини 10 „
10. Малки религиозни картинки 36 вида два формата —
малкъ 0.10 „
голѣми 0.20 „
11. „Вѣра и животъ“, периодич. листъ 40 номера по 0.50 „

ОТКАЗЪТ НА ЦЪРКВАТА ОТ ПОСРЕДСТВОТО НА СВОИТЕ ЧЛЕНОВЕ

- 1. ...
- 2. ...
- 3. ...
- 4. ...
- 5. ...
- 6. ...
- 7. ...
- 8. ...
- 9. ...
- 10. ...
- 11. ...
- 12. ...
- 13. ...
- 14. ...
- 15. ...
- 16. ...
- 17. ...
- 18. ...
- 19. ...
- 20. ...
- 21. ...
- 22. ...
- 23. ...
- 24. ...
- 25. ...
- 26. ...
- 27. ...
- 28. ...
- 29. ...
- 30. ...
- 31. ...
- 32. ...
- 33. ...
- 34. ...
- 35. ...
- 36. ...
- 37. ...
- 38. ...
- 39. ...
- 40. ...
- 41. ...
- 42. ...
- 43. ...
- 44. ...
- 45. ...
- 46. ...
- 47. ...
- 48. ...
- 49. ...
- 50. ...
- 51. ...
- 52. ...
- 53. ...
- 54. ...
- 55. ...
- 56. ...
- 57. ...
- 58. ...
- 59. ...
- 60. ...
- 61. ...
- 62. ...
- 63. ...
- 64. ...
- 65. ...
- 66. ...
- 67. ...
- 68. ...
- 69. ...
- 70. ...
- 71. ...
- 72. ...
- 73. ...
- 74. ...
- 75. ...
- 76. ...
- 77. ...
- 78. ...
- 79. ...
- 80. ...
- 81. ...
- 82. ...
- 83. ...
- 84. ...
- 85. ...
- 86. ...
- 87. ...
- 88. ...
- 89. ...
- 90. ...
- 91. ...
- 92. ...
- 93. ...
- 94. ...
- 95. ...
- 96. ...
- 97. ...
- 98. ...
- 99. ...
- 100. ...

Цена 16 лева

ИЗДАВА БЪЛГАРСКИЯ КЪРЪСТ НА БЪЛГ. ПРАВОСЛ. ЦЪРКВА

ВСИЧКИ МАТЕРИАЛИ СЕ ИЗПРАЩАТЪ ДО РЕДАКЦИЯТА
НА „ХРИСТИЯНКА“ — СОФИЯ, СВ. СИНОДЪ.
НА СЪЩИЯ АДРЕСЪ СЕ ВНАСЯТЪ СУМИТЪ И СТАВА
ЗАПИСВАНЕТО.

Печатница „Бълъ Кръстъ“, Курилски манастиръ — Софийско.